

Стратегія розвитку Помічнянської об'єднаної територіальної громади до 2028 року

Помічнянська ОТГ, 2018

Зміст

1. ВСТУП.....	3
2. КОРОТКА ХАРАКТЕРИСТИКА ГРОМАДИ	5
3. ОБҐРУНТУВАННЯ СТРАТЕГІЧНОГО ВИБОРУ	6
4. СТРАТЕГІЧНІ НАПРЯМИ РОЗВИТКУ ГРОМАДИ	14
3.1. СТРАТЕГІЧНИЙ НАПРЯМ А. ГРОМАДА АКТИВНОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА ТА ПРОДУКТИВНОЇ ЗАЙНЯТОСТІ	15
3.2. СТРАТЕГІЧНИЙ НАПРЯМ В. БЕЗПЕЧНА, КОМФОРТНА ТА ЕНЕРГОЕФЕКТИВНА ГРОМАДА.....	21
3.3. СТРАТЕГІЧНИЙ НАПРЯМ С. ГРОМАДА ЕФЕКТИВНОГО ВРЯДУВАННЯ ТА ЯКІСНИХ ПУБЛІЧНИХ ПОСЛУГ..	26
3.4. СТРАТЕГІЧНИЙ НАПРЯМ D. ГОСТИННА ГРОМАДА АКТИВНОГО ВІДПОЧИНКУ, ТУРИЗМУ ТА ЯКІСНОГО ДОЗВІЛЛЯ	32
5. УЗГОДЖЕННЯ ОСНОВНИХ ПОЛОЖЕНЬ СТРАТЕГІЇ З ІНШИМИ СТРАТЕГІЧНИМИ ДОКУМЕНТАМИ ТЕРИТОРІЇ.....	38
6. МОНІТОРИНГ І ВПРОВАДЖЕННЯ СТРАТЕГІЇ.....	40

ДОДАТКИ

ДОДАТОК 1. МЕТОДОЛОГІЯ РОЗРОБКИ СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ

ДОДАТОК 2. ПРОФІЛЬ ПОМІЧНЯНСЬКОЇ МІСЬКОЇ ОБ'ЄДНANOЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ
ГРОМАДИ

ДОДАТОК 3. СКЛАД РОБОЧОЇ ГРУПИ З РОЗРОБКИ СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ ГРОМАДИ

1. Вступ

Глобальною тенденцією сучасного світу є зростання ролі регіонів та окремих територіальних громад як одиниць регіонального та місцевого рівня управління держави, які здатні, з одного боку, зменшити навантаження на органи центральної влади, перебравши на себе частину їх повноважень, а з іншого – максимально враховувати потреби місцевих жителів при прийнятті рішень. Цей процес є результатом децентралізації, регіоналізації, демократизації та глобалізації.

Надмірна централізація управління, недосконала фінансово-економічна база місцевих органів влади призвели до виникнення значних диспропорцій у територіальній структурі економіки, накопичення на місцях господарських, економічних та соціальних проблем. Системні потрясіння, які відчували на собі органи регіональної та місцевої влади України впродовж кризового періоду, нові виклики, які склалися в сучасний період, сформували нові вимоги щодо досягнення їх збалансованого розвитку; розв'язання специфічних проблем регіонів та окремих населених пунктів, стимулювання міжмуніципальної співпраці.

З прийняттям Закону України «Про добровільне об'єднання територіальних громад» відбулась передача владних повноважень на базовий рівень місцевого самоврядування для реалізації принципу субсидіарності. Поряд з реформою державної регіональної політики, яка завершила перший етап – формування нормативної бази, в Україні відбулася широка бюджетна децентралізація. В результаті якої об'єднані територіальні громади отримали значні додаткові ресурси для свого розвитку.

Для ефективної реалізації регіональної та місцевої політики необхідно узгодження цілей, пріоритетів, завдань та заходів центральних, регіональних і місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування стосовно як розв'язання нагальних проблем розвитку, так і досягнення довгострокових стратегічних цілей. Тому розробка та реалізація Стратегії розвитку об'єднаної територіальної громади здійснювалася на основі системи взаємопов'язаних документів: Державна стратегія регіонального розвитку України на період до 2020 року та План заходів з її реалізації; Стратегія розвитку Кіровоградської області до 2020 року та План заходів її реалізації; Методичні рекомендації щодо формування і реалізації стратегічних і програмних документів соціально-економічного розвитку об'єднаної територіальної громади.

Фінансування заходів та проектів Стратегії розвитку об'єднаної громади передбачається за рахунок: міжбюджетних трансфертів з державного бюджету місцевим бюджетам; фінансових ресурсів суб'єктів регіональної політики, державних та приватних партнерів об'єднаних на принципах державно-приватного партнерства, міжнародних інституцій; капітальних видатків державного бюджету; державних цільових програм, у тому числі програм подолання депресивності територій; угод щодо регіонального розвитку; програм і заходів, включаючи інвестиційні програми (проекти), що реалізуються за рахунок коштів Державного фонду регіонального розвитку.

За підтримки міжнародних донорських організацій об'єднані громади прагнуть реалізувати дії з підтримки заходів, що стосуються підвищення науково-технічного потенціалу, розвитку підприємництва, демократизації процесів управління, гендерного бюджетування та підвищення ролі жінок в процесах управління громадою, тимчасового розміщення та розселення переміщених осіб, їхньої інтеграції у приймаючих громадах. Ці проекти є частиною довгострокової підтримки країн ЄС, США, Канади та інших країн світу.

3 грудня 2016 року відбулись зміни у законодавчому полі України стосовно об'єднаних територіальних громад, особливо це стосується секторальних реформ. В об'єднаних громадах України розпочався активний процес створення опорних шкіл, розбудова ефективної системи первинної ланки медицини, створення Центрів надання адміністративних послуг, Центрів безпеки, врахування гендерної рівності та забезпечення задоволення потреб вразливих груп населення через створення єдиних соціальних Центрів та Центрів розвитку громад. У зв'язку із цим для Поміччанської об'єднаної територіальної громади відкрились нові можливості для реалізації таких проектів за рахунок Державного Фонду регіонального розвитку, субвенції на розвиток інфраструктури, міжнародної технічної допомоги та інших джерел фінансування. Виникла необхідність розробки стратегічних

документів для визначення пріоритетів, стратегічних та оперативних цілей розвитку громади та переліку важливих для громади проектів на довгострокову та середньострокову перспективу.

Розпорядженням Помічянського міського голови № 167-р від 11 вересня 2018 року було створено Робочу групу по розробці Стратегічного плану розвитку Помічянської об'єднаної територіальної громади, до складу якої увійшло 18 осіб, серед яких спеціалісти міської ради, старости, депутати, підприємці, голови громадських організацій. Цим же розпорядженням затверджено Положення про Робочу групу та визначений план-графік проведення робіт по розробці стратегічних документів – Стратегії розвитку Помічянської міської об'єднаної територіальної громади та Плану її реалізації.

Розробку стратегічних документів здійснено відповідно до Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», «Про засади державної регіональної політики», постанови Кабінету Міністрів України від 06.08.2014 № 385 «Про затвердження Державної стратегії регіонального розвитку на період до 2020 року», постанови Кабінету Міністрів України від 11.11.2015 № 932 «Про затвердження Порядку розроблення регіональних стратегій розвитку і планів заходів з їх реалізації, а також проведення моніторингу та оцінки результативності реалізації зазначених регіональних стратегій і планів заходів», Наказу Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 31.03.2016 року N 79 «Про затвердження Методики розроблення, проведення моніторингу та оцінки результативності реалізації регіональних стратегій розвитку та планів заходів з їх реалізації», Методичних рекомендацій щодо формування і реалізації стратегічних і програмних документів соціально-економічного розвитку об'єднаної територіальної громади, підготовлених фахівцями Директорату регіонального розвитку Мінрегіону спільно з експертами Програми «U-LEAD з Європою», Стратегії розвитку та Плану її реалізації Кіровоградської області до 2020 року.

Мета Стратегії розвитку Помічянської міської об'єднаної територіальної громади полягає у вирішенні спільних проблем та реалізації спільних завдань щодо ефективного розвитку продуктивних сил громади, раціональне використання ресурсного потенціалу, створення комфортних умов життя населення, забезпечення екологічної безпеки та вдосконалення територіальної організації суспільства. Це досягається через спільну реалізацію інтересів влади, громади та бізнесу.

Увага до ґендерних відмінностей сприяє сталішому місцевому економічному розвитку, саме тому робота над аспектами ґендерної рівності була невід'ємною частиною розробки Стратегії розвитку Помічянської міської об'єднаної територіальної громади. В Стратегії приділено увагу рівній участі жінок і чоловіків в економічній діяльності, визначено економічні можливості та перешкоди. Громада надаватиме підтримку забезпеченню якісного працевлаштування жінок і чоловіків в рамках ініціатив зі створення робочих місць, забезпечуватиме врахування голосу жінок в управлінні громадою і застосовуватиме на практиці принципи ґендерної рівності гарантовані Законом України «Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків».

Обґрунтування положень Стратегії розвитку об'єднаної громади здійснено на основі результатів статистичних показників розвитку України, Кіровоградської області, аналітичної і оперативної інформації міської ради, аналітичних досліджень і прогнозних розрахунків, чинних законодавчих і нормативних актів Верховної Ради України, Президента України, Кабінету Міністрів України, місцевих органів влади з урахуванням міжнародних правових актів і міжнародних угод.

Перше засідання Робочої групи відбулося 27 вересня 2018 року, на якому учасники ознайомилися з методологією процесу розробки Стратегії розвитку об'єднаної громади, обговорили Дорожню карту на весь період роботи, визначили обсяги необхідної інформації та її джерела для формування Профілю об'єднаної територіальної громади, а також обговорили методологію проведення опитування керівників підприємств та підприємців, представників муніципалітету та мешканців громади. В процесі засідання робочої групи учасники обговорили проекти місії та стратегічного бачення, проекти стратегічних напрямів та провели обговорення проблем громади.

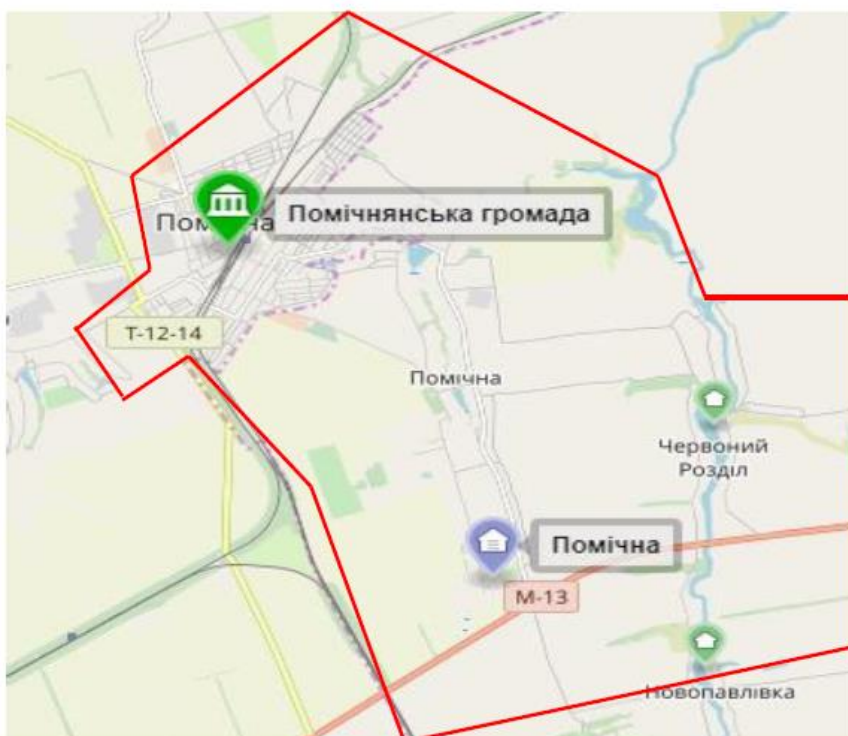
2. Коротка характеристика громади

Помічлянська міська об'єднана територіальна громада утворена у 2017 році шляхом об'єднання Помічлянської міської ради (м.Помічна) Добровеличківського району Кіровоградської області та Помічлянської сільської ради (села Помічна, Новопавлівка, Червоний Розділ) Новоукраїнського району Кіровоградської області.

Адміністративний центр об'єднаної громади – м.Помічна. *Місто Помічна* розташоване на відстані біля 70 кілометрів на південний-захід від обласного центру — Кропивницького, 24 км від географічного центру України в смт. Добровеличківка, на Придніпровській височині. Поруч з містом проходить автошлях М-13 (Кропивницький — Кишинів). За 9 км на захід від міста тече притока Синюхи — Чорний Ташлик.

Площа об'єднаної територіальної громади складає 75,74 км²

Кількість старостинських округів: 1

3. Обґрунтування стратегічного вибору

Моделювання сценаріїв розвитку Помічнлянської об'єднаної територіальної громади було здійснено на другому засіданні Робочої групи зі стратегічного планування, яке відбулося 16 листопада 2018 року. Підставою для цього моделювання стало представлення учасникам результатів аналізу середовища та проведеного об'єктивного та суб'єктивного аналізу. Учасники засідання ознайомилися із інформаційною основою для планування розвитку територіальної громади у вигляді базового документу, що є аналітично-описовою частиною плану – Профілем громади. В цьому документі було виконано аналіз кількості, якості та динаміки зміни ресурсів громади.

Також представлені результати опитування представників виконкому, підприємців та мешканців громади. Вивчення думки представників виконкому, підприємництва та мешканців громади дало можливість учасникам Робочої групи дізнатися про їх ставлення до органів місцевого самоврядування, проблеми, які вони вважають найбільш важливими, про їхні очікування та плани на майбутнє.

Аналітичне дослідження основних соціально-економічних та демографічних тенденцій у ретроспективі останніх років, та, відповідно, моделювання «соціально-економічного ландшафту» (взаємонакладання стійких у часі факторів впливу) громади дали можливість сформулювати базові сценарні припущення, «інерційний» (песимістичний) та «інтенсивний» (оптимістичний) сценарії розвитку громади.

Базові сценарні припущення національного рівня:

1. Показник ВВП на душу населення України в період 2019 року незначно спадатиме, а після 2019 року спостерігатимемо його зростання на 2-3% на рік.
2. В найближчі роки податкове навантаження на суб'єкти підприємницької діяльності та населення не зменшиться. Можна очікувати спрощення правил ведення бізнесу.
3. Продовжуватиметься девальвація національної валюти, що стимулюватиме товарне виробництво на експорт.
4. Очікується суттєвий перерозподіл податкових надходжень між державою та органами місцевого самоврядування на користь останніх.
5. В Україні поступово будуть впроваджені стандарти ЄС щодо виготовленої в Україні продукції.
6. Рух товарів до та з ЄС буде безмитним, що сприятиме зростанню товарообігу між Україною та ЄС.
7. Інвестиційний клімат в Україні дещо покращиться. Країна стане привабливішою для європейських інвесторів.
8. Надалі зростатимуть ціни в національній валюті на паливно-енергетичні ресурси, особливо для населення та комунальних підприємств.
9. Доходи населення поступово зростатимуть до 2025 року.
10. Підприємствам найближчі 2-3 роки буде обмежений доступ до позичкового капіталу. Потім доступ до кредитів має суттєво покращитися.

Інерційний (песимістичний) сценарій розвитку «Хай все лишиться, як було!»

- Демографічна ситуація на найближчі роки залишається без змін, при цьому вікова структура населення змінюється в бік скорочення працездатного населення та його «старіння», що, відповідно, призводить до зростання навантаження на працездатне населення.
- Внаслідок скорочення робочих місць в реальному секторі більшість населення живе за рахунок заробітної платні залізничних підприємств, бюджетних установ та індивідуальних підсобних господарств, торгівлі, послуг, пенсійних та соціальних виплат.
- Сільськогосподарське виробництво повільно скорочується без відчутних інвестицій в модернізацію підприємств та підвищення рівня технологічності, що відбивається на

рівні доходів населення громади.

- Сільські території продовжують занепадати через відсутність місць праці та реальних джерел доходів сільського населення.
- Неприятливий підприємницький клімат та низька інвестиційна привабливість громади не сприяють зниженню рівня тінізації економіки. Реальний сектор економіки повільно скорочується.
- Внаслідок зростання доходів бюджету після об'єднання децю покращуються окремі об'єкти інженерно-комунальної інфраструктури громади, однак розпорошення коштів по населених пунктах території не дозволяє створити кумулятивного ефекту: модернізація інфраструктури розтягується на довгі роки.

Описаний сценарій відбиває лише основні соціально-економічні та демографічні параметри, які, проте, є визначальними для характеристики майбутнього громади. Очевидно також, що на даному «ландшафті» за збереження основних тенденцій та незмінності базових припущень не існує альтернативної траєкторії, яка призвела б до іншого сценарію. Отже, онтологічною підставою Стратегічного вибору є неприйнятність описаного сценарію для об'єднаної громади.

Ймовірний модернізаційний сценарій розвитку передбачає цілеспрямований вплив на соціально-економічний «ландшафт» факторів, які лежать поза межами впливу місцевої громади і є компетенціями центральної влади країни. Траєкторія розвитку на гіпотетичному «ландшафті» та за базових припущень формує наступний модернізаційний сценарій. Він ґрунтується на нарощуванні потужностей промислового виробництва на базі нових інвестиційних проектів в традиційних для громади або нових галузях з поступовим зміщенням виробничих циклів в бік зростання глибини переробки.

Модернізаційний сценарій: «Нові реформи – нові можливості!»

- Громада поступово формує свій новий імідж як інвестиційно привабливої території: високотехнологічний та екологічний. Внаслідок ефективної політики місцевої влади громада залучає стратегічних інвесторів у сферу малого та середнього бізнесу, сільського господарства.
- Існуючі виробництва на території громади модернізуються та збільшують обсяги виробництва промислової продукції. Громада здійснює інвентаризацію земель та формує портфель привабливих інвестиційних пропозицій, активно просуваючи їх на інвестиційні ринки.
- В громаду поступово заходять стратегічні інвестори, зокрема у галузі з високою доданою вартістю.
- Навколо стратегічних інвесторів активізується малий і середній бізнес, заповнюючи логістично-послугову нішу.
- Зростає рівень доходів населення, що пожвавлює внутрішній ринок.
- Проекти розвитку громади активізують економічне життя на сільських територіях, формуючи «якірні точки» економічного зростання, зокрема, це розвиток кооперативного руху, створення неаграрних видів бізнесу тощо.
- Активне залучення державних субвенцій та коштів з ДФРР разом з чітким планом модернізації інженерної та соціальної інфраструктури в середньостроковій перспективі дозволять значно підвищити рівень комфорту та покращити стан доріг в громаді.

Описаний сценарій став базою для формулювання стратегічного бачення та місії громади на стратегічну перспективу, які було сформульовано на тому ж засіданні робочої групи:

СТРАТЕГІЧНЕ БАЧЕННЯ

Помічнлянська об'єднана територіальна громада – інвестиційно приваблива, комфортна та екологічно чиста територія із ефективним врядуванням та активною спільнотою людей.

Залізничний хаб та сільськогосподарський центр із розвинутим малим та середнім бізнесом.

Туристично приваблива громада із якісними публічними сервісами та сучасними просторами для відпочинку, дозвілля та соціального розвитку. Гендерно-орієнтована громада щасливих, здорових та освічених людей.

МІСІЯ ГРОМАДИ

Громада поблизу географічного центру України на межі Кіровоградської та Миколаївської областей.

Об'єднана територіальна громада що поєднала історію та традиції міста вузлової залізничної станції та українського села, народженого зимівником запорізьких козаків «Помічна».

Економічно розвинута територія із комфортними умовами проживання.

Активна громада ефективного управління та людського розвитку.

Результати факторіального SWOT-аналізу

SWOT – аналіз проведений робочою групою зі стратегічного планування на другому засіданні 16 листопада 2018 року.

Структура матриці SWOT (внутрішні чинники)
Природно-ресурсний потенціал
Сильні сторони
<ul style="list-style-type: none">- Громада знаходиться поруч із географічним центром України;- водні ресурси: річка Помічна, Чорний Ташлик та ставки;- громада знаходиться поруч із регіонально-ландшафтним парком «Гранітно-степове Побужжя» (с.Мігія), санаторієм «Гусарське урочище» (Кіровоградська область, Новоукраїнський район);- громада має багату історію: військові операції гайдамаків, весілля Нестора Махна;- громада об'єднала міську та сільську місцевості;- громада отримала додатковий ресурс – землі сільськогосподарського призначення поза межами населених пунктів;- громада має черноземні ґрунти;- громада має пам'ятку інженерної думки - водонапірну гіперболоїдну вежу інженера Володимира Шухова (1932–1934 роки);- в сусідній громаді с.Олексіївка знаходиться гранітний кар'єр (граніт та його похідні будівельні суміші)- громада має археологічну пам'ятку «Курган»
Слабкі сторони
<ul style="list-style-type: none">- Зменшення рівня води в криницях і водоймах;- засушливий клімат;- водні об'єкти потребують очищення від парослів та засміченості
Економічний потенціал
Сильні сторони
<ul style="list-style-type: none">- Поруч з містом проходить автошлях М-13 (Кропивницький – Кишинів);- вигідне географічне розташування – географічний центр України;- розвинутий залізничний транспорт;

<ul style="list-style-type: none"> - створення нових робочих місць на залізничних підприємствах та у сфері торгівлі; - громада має потенціал для розвитку сільського господарства; - громада має досвід співпраці із міжнародними донорськими організаціями; - наявність робочої сили, у тому числі безробітних із вищою освітою; - наявні вільні електропотужності; - Помічна – залізничний вузол Схід – Захід, Схід – Південь, Схід – Північ (Одеса - Харків, Одеса – Дніпро, Костянтинівка – Одеса, Одеса-Київ, Запоріжжя – Львів, Одеса – Житомир)
<p>Слабкі сторони</p> <ul style="list-style-type: none"> - Не диверсифікована економіка громади; - нерозвинута сфера малого та середнього бізнесу; - нерозвинута сфера виробництва; - дефіцит земельних ділянок; - поганий стан доріг; - відсутні підприємства по переробці сільськогосподарської продукції; - необізнаність населення щодо можливостей для започаткування власної справи; - слабе забезпечення інформацією підприємців та населення громади; - відсутність інституцій підтримки підприємництва (бізнес-центру та послуг для бізнесу); - практично відсутні послуги з рекреації, оздоровлення, консалтингу, інжинірингу; рекламного бізнесу, операцій з нерухомості; - недосконалість ринку надання послуг для бізнесу (відсутні тренінги, професійні консультації, допомога в розробці бізнес-проектів) - відсутній маркетинг території та позиціонування інвестиційної привабливості громади; - малий та середній бізнес представлений торгівлею та сферою послуг; - низький рівень професійних знань і досвіду підприємців-початківців щодо умов започаткування та ведення підприємницької діяльності; - низька підприємницька активність населення; - відсутність систематизованої актуальної інформації для підприємців; - нестача інформації щодо потенційних ринків; - низький рівень виробництва та глибинної переробки сільськогосподарської сировини; - низький рівень ярмаркової діяльності громади; - низький рівень залучення інвестицій в громаду; - відсутні якісні інвестиційні продукти (інвестиційні проекти, підготовлені вільні земельні ділянки); - відсутні промоційні матеріали про громаду; - дефіцит робочих спеціальностей; - відсутні горизонтальні зв'язки між підприємцями;
<p>Інфраструктурний розвиток</p>
<p>Сильні сторони</p> <ul style="list-style-type: none"> - Впроваджуються проекти капітального ремонту доріг, вуличного освітлення, будівництва футбольних полів; - розвинута мережа сфери освіти; - розвинута мережа культурних закладів: будинок культури, палац культури, бібліотеки, музей – потяг на залізничному вокзалі, музична школа; - створена спроможна мережа первинної медичної допомоги; - розвинута мережа водопостачання та водовідведення в багатопверховій забудові; - розроблено проектно-кошторисну документацію на реконструкцію башні В.Шухова, Палацу культури, водогону, побудови дитячо-спортивних майданчиків, термомодернізацію ДНЗ № 1, ремонту даху школи № 3; - сортування сміття в школах та здача на пункти збору вторинної сировини; - озеленення території шкіл та ДНЗ; - проведення шкільних екоакцій «Врятуй іжачка», «Врятуй крота»
<p>Слабкі сторони</p> <ul style="list-style-type: none"> - Низький рівень охоплення зовнішнім освітленням вулиць населених пунктів громади; - недостатність обладнаних місць для відпочинку; - поганий стан доріг ; - відсутні велодоріжки та тротуари; відсутні стоянки для велосипедів; - полігон ТПВ потребує реконструкції; - очисні споруди потребують реконструкції; - відсутній громадський транспорт; - недостатня кількість майданчиків для збору сміття; - відсутність сортування сміття, майданчиків та контейнерів, у тому числі для роздільного збору сміття;

<ul style="list-style-type: none"> - недостатня кількість комунальної техніки (гідравлічний підіймач, спеціалізованої техніки для вивозу ТПВ, екскаватор, грейдер, трактор з прицепом, снігоочисна техніка); - не вистачає свердловин для водопостачання; - мережі водопостачання та водовідведення зношені і потребують капітального ремонту; - відсутність освітлення територій ДНЗ, ЗОШ; - проблеми із правопорядком у громаді, відсутня муніципальна поліція; - відсутні системи відеоспостереження; - відсутність комунального ринку
Науково-технічний потенціал
Сильні сторони
<ul style="list-style-type: none"> - Впровадження енергоефективних проектів в будівлях громади за рахунок коштів міжнародної технічної допомоги, ДФРР та субвенції на розвиток інфраструктури;
Слабкі сторони
<ul style="list-style-type: none"> - Слабкий рівень впровадження енергоефективних технологій в інфраструктуру громади; - відсутній швидкісний Інтернет в сільській місцевості; - слабкий рівень освоєння нових видів продукції; - недостатній рівень впровадження інформаційно-комунікаційних технологій та програмного забезпечення у всі сфери громади;
Стан довкілля
Сильні сторони
<ul style="list-style-type: none"> - На території громади відсутні підприємства важкої промисловості (стаціонарні забруднюючі джерела); - розгалужена система зелених насаджень; - заміна вугілля на альтернативні види палива
Слабкі сторони
<ul style="list-style-type: none"> - Підвищений рівень шуму через рух потягів; - наявність несанкціонованих звалищ побутових відходів; - відсутність ефективної системи поводження з твердими побутовими відходами, контейнерів; - наявність зарослі трави та порослей кущів та дерев на території громади; - недостатність знань у населення щодо екокультури; - недотримання принципів сівозміни для збереження родючості ґрунтів; - зелені насадження досягли старого віку та потребують заміни; - в сусідній громаді с.Олексіївка знаходиться гранітний кар'єр з підвищеним природним радіаційним фоном
Людський потенціал
Сильні сторони
<ul style="list-style-type: none"> - Позитивний міграційний приріст; - діють активні громадські організації; - розвинута мережа органів самоорганізації населення; - активно функціонують ОСББ; - середня заробітна плата в громаді вища за обласний показник; - активне підписання декларацій з населенням громади з питань первинної медичної допомоги; - створення у громаді КНП «Центр первинної медико-санітарної допомоги»; - розвинута мережа культурних закладів: Будинок культури, Палац культури, бібліотеки, музей – потяг на залізничному вокзалі, музична школа; - наявність секцій, гуртків, колективів художньої самодіяльності, клубів по інтересам; - наявність стадіону «Локомотив»; - наявність приватних спортивно-тренажерних залів; - наявність бригади швидкого реагування; - розгалужена мережа закладів у сфері освіти
Слабкі сторони
<ul style="list-style-type: none"> - Чисельність наявного населення громади зменшується; - негативний природний приріст; - збільшення кількості безробітних; - відтік робочої сили; - прихована сезонна зайнятість; - дефіцит медичних працівників; - необхідність матеріально-технічного забезпечення медичних, культурних, спортивних та освітніх закладів громади; - недостатність секцій та гуртків для молоді; - відсутність місць для збору Ради ветеранів та інших громадських організацій;

- відсутність театру, кінотеатру;
- потреба в модернізації та реконструкції музею;
- недостатність паркових зон у громаді; потребує облаштування парк у селі «Помічна»
- відсутність Центру громадського розвитку та молодіжних ініціатив;
- відсутність будину для людей похилого віку;
- відсутність пунтів обігріву та кімнат для притулку;
- необхідність навчання для лікарів;
- необхідність матеріально-технічного оснащення КНП «Центр первинної медико-санітарної допомоги»
- необхідність включення представників Помічянської міської ради до Госпітальної ради;
- необхідність впровадження Громадського бюджету;
- відсутність громадського туалету;
- відсутність розвинутої системи побутового обслуговування населення;
- відсутність належної МТБ сфери соціальних послуг (візочки ,соціальне таксі)

Туристичний потенціал

Сильні сторони

- наявність привабливих туристичних об'єктів (музей Одеської залізниці, музейно-паркова зона, виставка залізничних дрезин 19 – 20 ст., проект облаштування зеленої садиби «У дядька Миколи»);
- розвинута мережа культури представлена: Палац культури, Будинок культури, бібліотеки;
- активне проведення культурних заходів на базі закладів культури;
- громада знаходиться поруч із регіонально-ландшафтним парком «Гранітно-степове Побужжя» (с.Мігія), санаторієм «Гусарське урочище» (Кіровоградська область, Новоукраїнський район);
- громада має багату історію: військові операції гайдамаків, весілля Нестора Махна;
- громада має пам'ятку інженерної думки - водонапірну гіперболоїдну вежу інженера Володимира Шухова (1932–1934 роки);
- громада має археологічну пам'ятку «Курган»

Слабкі сторони

- Відсутність зеленої садиби;
- відсутність місця для розміщення туристів (готелі);
- недостатня кількість місць для відпочинку (парки, сквер, кафе);
- недостатня кількість ігрових майданчиків з гоїдалками і каруселями;
- відсутність турагентства;
- недостатня кількість туристичних маршрутів;
- відсутність відкритих пабліків для молоді та населення громади з Wi-Fi зонами

Просторово-економічний потенціал

Сильні сторони

- Генеральний план міста Помічна 1978 року перебуває на коригуванні та оновленні;
- розробляється технічна документація із землеустрою щодо проведення інвентаризації земель під об'єктами комунальної власності;
- встановлені межі населеного пункту м.Помічна у 1992 році;
- по старостинському округу Помічянської міської ради (с.Помічна, с.Новпавлівка, с.Червоний Розділ) розроблено та затверджено Проект землеустрою щодо розмежування земель державної та комунальної власності

Слабкі сторони

- Застаріла містобудівна документація;
- відсутність чіткого функціонального зонування громади;
- не проведена інвентаризація землі

Структура матриці SWOT (зовнішні чинники)

Зовнішньоекономічна та зовнішньополітична ситуація

Можливості

- Визначення зрозумілого зовнішньополітичного державного курсу;
- припинення ООС;
- інтеграція в ЄС;
- поліпшення іміджу України;
- проведення реформ та децентралізація влади;
- адаптація та інтеграція системи освіти у європейське та світове співтовариство

Загрози

- Поглиблення міжнародної політичної кризи;
- негативні зміни у національному законодавстві;
- подальше підвищення цін на енергоносії;

<ul style="list-style-type: none"> - відсутність необхідних реформ в сфері регіонального розвитку; - загострення чи продовження воєнного конфлікту на сході країни; - корупція у владі; - недобросовісна конкуренція, рейдерські атаки та слабкий захист права власності
Макроекономічна ситуація
<p>Можливості</p> <ul style="list-style-type: none"> - Асоціація із ЄС; - розвиток альтернативної енергетики; - нарощування міжнародної технічної допомоги та доступність зовнішніх фінансових ресурсів; - відкритість економіки та ринків; - стабільний національний бізнес-клімат; - зростання продуктивності підприємств; - надходження інвестицій у зв'язку з поліпшенням іміджу України; - зменшення кредитної ставки, стабілізація національної валюти; - доступ до ринку інших країн без перешкод; - надходження зовнішніх інвестицій та нових технологій; - державна підтримка комунальної інфраструктури
<p>Загрози</p> <ul style="list-style-type: none"> - надвисокі та складні в адмініструванні податки; - висока іноземна конкуренція; - обвал купівельної спроможності через шокową девальвацію; - підвищення кредитних ставок; - нестабільність національної валюти та інфляція; - нестабільність політичної ситуації та зростання недовіри до державної влади; - збільшення витрат на природоохоронні заходи та заходи з забезпечення техногенної безпеки; - нові обмеження та регуляторні документи; - монополізація ринків; - централізація бюджетних ресурсів; - зниження конкурентоспроможності товарів через зростання імпорту з ЄС; - наявність об'єктів, що належать ПАТ «УКРЗАЛІЗНИЦЯ» та не використовуються за цільовим призначенням;
Геоелекономічне та геополітичне положення
<p>Можливості</p> <ul style="list-style-type: none"> - Укрупнення адміністративно-територіальних одиниць; - впровадження електронного врядування; - удосконалення телекомунікацій; - створення сприятливого національного інвестиційного клімату; - державне стимулювання впровадження високотехнологічних та енергоефективних виробництв; - розвиток сучасних систем передачі інформації; - стабілізація законодавчої бази, впровадження європейських стандартів в політичну, судову, адміністративну, соціально-економічну систему України; - боротьба з бюрократією, створення прозорого, антикорупційного середовища; - упорядкування податкового законодавства; - сприятливе митне законодавство; - упорядкування земельного законодавства
<p>Загрози</p> <ul style="list-style-type: none"> - Відсутність законодавчих можливостей для виділення земельних ділянок; - відсутність адміністративно-територіальної реформи; - неврегульованість питання землекористування між містами та районами; - слабкий рівень впровадження новітніх технологій в економіку України; - низький рівень надходження іноземних інвестицій та інновацій в економіку України; - техногенні катастрофи; - забруднення територій стихійними сміттєзвалищами
Демографічна та соціальна ситуація
<p>Можливості</p> <ul style="list-style-type: none"> - Підняття якості товарів та послуг до європейських стандартів; - підвищення рівня життя в країні, прожиткового рівня та мінімальної заробітної плати; - підвищення рівня медичного обслуговування; - збільшення кількості людських ресурсів за умови зростання внутрішньої міграції з найближчих регіонів; - підвищення якості надання освіти
<p>Загрози</p>

- Старіння населення;
- зростання рівня наркоманії та алкоголізму серед молоді;
- зростання рівня захворюваності населення;
- зростання кількості правопорушень;
- штучне розпалювання міжнаціональних конфліктів

4. Стратегічні напрями розвитку громади

Бажана «траєкторія» розвитку, що має привести громаду до стратегічного Бачення та Місії, складається з низки стратегічних напрямів розвитку. Стратегічні напрями на бажаній «траєкторії» розвитку вказують на шляхи досягнення саме цього стратегічного Бачення. З визначенням напрямів розвитку було продовжено процес свідомого вибору конкретних способів, системи цілей та результатів розв'язання визначених проблем та реалізації можливостей щодо розвитку громади. Кожен зі стратегічних напрямів конкретизується у стратегічних і оперативних цілях.

Стратегічні напрями розвитку громади було сформульовано на першому засіданні Робочої групи зі стратегічного планування 27 вересня 2018 року, а саме:

- A. Громада активного підприємництва та продуктивної зайнятості**
- B. Безпечна, комфортна та енергоефективна громада**
- C. Громада ефективного врядування та якісних публічних послуг**
- D. Гостинна громада активного відпочинку, туризму та якісного дозвілля**

14 грудня 2017 року відбулось засідання робочої групи зі стратегічного планування, на якій учасники обговорили стратегічні та оперативні цілі, які сформували відповідні плани дій щодо впровадження Стратегії.

<p>Поміччанська об'єднана територіальна громада – інвестиційно приваблива, комфортна та екологічно чиста територія із ефективним врядуванням та активною спільнотою людей. Залізничний хаб та сільськогосподарський центр із розвинутим малим та середнім бізнесом. Туристично приваблива громада із якісними публічними сервісами та сучасними просторами для відпочинку, дозвілля та соціального розвитку. Гендерно-орієнтована громада щасливих, здорових та освічених людей.</p>		
Стратегічні напрями розвитку		
A. Громада активного підприємництва та продуктивної зайнятості	B. Безпечна, комфортна та енергоефективна громада	C. Громада ефективного врядування та якісних публічних послуг
Стратегічні цілі		
A.1. Створення ефективної системи підтримки та надання послуг для бізнесу	B.1. Підвищення енергоефективності інфраструктури громади	C.1. Підвищення ефективності врядування із залученням громадськості
A.2. Підтримка сільгоспвиробників та сільгосппереробки	B.2. Підвищення енергоефективності житлового фонду та якісний благоустрій	C.2. Здорова громада та здоровий спосіб життя
A.3. Маркетинг території та залучення інвестицій	B.3. Ефективна система безпеки громади	C.3. Формування сучасного інклюзивного освітньо-культурного простору
D.1. Створення модернових просторів активного відпочинку	D.2. Створення майстерні народних ремесл та збереження культурної спадщини	D.3. Розвиток туризму
Стратегічні цілі		
D. Гостинна громада активного відпочинку, туризму та якісного дозвілля		

Схема Стратегії розвитку Поміччанської міської об'єднаної територіальної громади

3.1. Стратегічний напрям А. Громада активного підприємництва та продуктивної зайнятості

Стратегічний напрямок було сформульовано на засіданні Робочої групи 27 вересня 2018 року.

Для визначення ключових проблем стратегічного напрямку А. «Громада активного підприємництва та продуктивної зайнятості», Робоча група враховувала інформацію з таких джерел, як:

1. Профіль громади, розроблений Робочою групою зі стратегічного планування;
2. Звіт про результати опитування представників бізнесу
3. Звіт про результати опитування керівників підприємств, установ та закладів
4. Звіт про дослідження думки громади
5. SWOT – аналіз громади за сферами функціонування
6. Міські та регіональні галузеві програми

За результатами дослідження Профілю Помічнрянської об'єднаної територіальної громади спеціалізацією економіки Помічнрянської об'єднаної територіальної громади є залізничний транспорт, сільське господарство, торгівля та послуги.

Серед основних роботодавців громади є ТОВ «Агрокомтрейд-Альянс», ТОВ Кампанія «Зерноторг», РФ «Одеська залізниця» ПАТ «Українська залізниця».

В сільській місцевості на території об'єднаної територіальної громади також розвинені особисті селянські господарства, для яких характерна низька продуктивність, використання ручної праці.

Малий та середній бізнес в громаді експортно неорієнтований та представлений торгівлею та сферою послуг.

За результатами досліджень думки підприємців Помічнрянської об'єднаної територіальної громади, в якому прийняли участь 21 респондент, найбільшими перешкодами для ведення бізнесу є такі зовнішні фактори: загальна економічна ситуація - 43%, внутрішня конкуренція – 24%, витрати на енергію – 19%, місцевий бізнес-клімат – 19%, низький рівень співпраці влади та бізнесу – 19%, застарілі засоби виробництва - 14%, нестача кваліфікованої робочої сили – 14%. Підприємства відчувають брак таких кваліфікованих працівників: менеджер, юрист, будівельні професії, водії, кухарі, електромонтер, слюсар-сантехнік, водій-механізатор, продавець – консультант.

Респондентами було зазначено слабкі сторони громади:

- погані дороги по території громади та під'їзди до громади;
- відсутні фінансові стимули для розвитку бізнесу;
- відсутність дозвільних установ;
- низький рівень безпеки та правопорядку;
- дефіцит земельних ділянок;
- незадовільний стан автомобільного сполучення по території громади;
- відсутність підтримки підприємництва з боку органу місцевого самоврядування;
- високі ціни на оренду приміщень та землі;
- низький рівень інформування населення (підприємців) про вільні ділянки для ведення бізнесу;
- низький рівень доходів населення;
- відсутність робочих місць для жителів громади.

В результаті проведеного аналізу визначено стратегічні проблеми громади, які стали основою побудови Плану дій до стратегічного напрямку А. Громада активного підприємництва та продуктивної зайнятості на засіданні робочої групи зі стратегічного планування 14 грудня 2018 року.

Стратегічні проблеми

- монопрофільна економіка громади зорієнтована на підприємства залізничного транспорту;
- в результаті створення об'єднаної територіальної громади економіка диверсифікована шляхом розвитку сільського господарства;
- слабкий рівень розвитку виробничої сфери;
- низький рівень впровадження інноваційних технологій в сфері малого та середнього бізнесу;
- низька підприємницька активність населення;
- низький рівень професійних знань та досвіду підприємців-початківців щодо умов започаткування та ведення підприємницької діяльності;
- недостатня розвиненість інфраструктури підтримки малого та середнього підприємництва (відсутні інституції підтримки бізнесу);
- обмежені можливості ресурсного та інформаційного забезпечення підприємництва;
- низький рівень розвитку експорту в сегменті малого та середнього бізнесу;
- епізодичний характер взаємозв'язків МСП і влади з питань підприємництва;
- відсутні коопераційні зв'язки та діючі сільськогосподарські кооперативи;
- відсутність систематизованої актуальної інформації для підприємців;
- відсутність системної роботи з проведення семінарів-тренінгів для підприємців;
- відсутність доступу до дешевих фінансових ресурсів у МСБ та висока вартість кредитних ресурсів;
- нестача інформації щодо потенційних ринків;
- брак бізнес-партнерів;
- дефіцит кваліфікованих трудових ресурсів;
- низька конкурентоспроможність МСП;
- неякісний Інтернет-зв'язок та мобільний зв'язок в сільській місцевості громади

Для подолання вищезазначених перешкод необхідне вироблення місцевої політики, спрямованої на створення сприятливого бізнес-середовища. Вироблення та реалізація такої політики можливе лише шляхом об'єднання зусиль влади, бізнес-асоціацій та підприємців.

Для вирішення вищезазначених проблем необхідно:

- створення середовища, яке сприяє нарощуванню підприємницького потенціалу через систему освіти;
- створення умов для широкого впровадження екологічно орієнтованих та органічних технологій ведення сільського господарства;
- надання своєчасної, достовірної та повної інформації суб'єктам малого підприємництва щодо змін у законодавстві, нормативних актів, прийнятих органом місцевого самоврядування;
- врахування інтересів МСП в процесі формування економічної політики, що передбачає три аспекти: інституційні основи, наявність механізмів удосконалення нормативно-правового середовища та оцінки регуляторного впливу на МСП;
- підтримка сільськогосподарського виробництва та інших несільськогосподарських видів діяльності;
- створення майданчиків для ведення діалогу між владою і приватним сектором;
- сприяння в підвищенні кваліфікації кадрів і розвитку всіх форм інновацій;
- сприяння розвитку жіночого підприємництва;
- сприяння МСП в інтеграції в світові виробничо-збутові ланцюжки;
- співпраця МСП з проектами міжнародної технічної допомоги;
- проведення семінарів та тренінгів з актуальних питань ведення підприємницької діяльності;

- залучення підприємців до виставок, ярмарок, бізнес – форумів;
- формування позитивного іміджу малого підприємництва.

Напрямок розвитку А. Громада активного підприємництва та продуктивної зайнятості		
Стратегічні цілі		
А.1. Створення ефективної системи підтримки та надання послуг для бізнесу	А.2. Підтримка сільгоспвиробників та сільгосппереробки	А.3. Маркетинг території та залучення інвестицій
Оперативні цілі		
А.1.1. Інституційна підтримка бізнесу	А.2.1. Сприяння створенню фермерських та особистих селянських господарств	А.3.1. Покриття сільської території швидкісним інтернетом та Wi-Fi зонами
А.1.2. Інформаційна підтримка підприємництва	А.2.2. Сприяння створенню сільськогосподарських кооперативів	А.3.2. Розробка сучасної просторово-планувальної документації
А.1.3. Забезпечення МСП кваліфікованими кадрами	А.2.3. Сприяння створенню сільгоспвиробників та сільгосппереробки	А.3.3. Підготовка якісних інвестиційних продуктів
А.1.4. Активна діалогова платформа з питань підприємництва	А.2.4. Створення муніципального ринку	А.3.4. Розробка бренду та маркетингової стратегії громади
		А.3.5. Активна інвестиційна ярмаркова діяльність громади

Схема стратегічних і оперативних цілей за напрямом розвитку А. Громада активного підприємництва та продуктивної зайнятості

Стратегічна ціль А.1. Створення ефективної системи підтримки та надання послуг для бізнесу

Підтримку розвитку малого та середнього бізнесу здійснює орган місцевого самоврядування у партнерстві з інституціями місцевого економічного розвитку.

Перспективним напрямком підтримки підприємництва є підвищення рівня знань та зацікавленості підприємців шляхом інформаційних, консультаційних, освітніх та інших послуг. Для надання якісної інформації підприємцям необхідно постійно оновлювати базу даних про вільні виробничі потужності, об'єкти торгівлі, побутового обслуговування, водні ресурси та земельні ділянки, які можуть бути продані або передані в оренду суб'єктам господарювання для здійснення підприємницької діяльності.

Розвиток малого та середнього підприємництва в значній мірі стримується нестачею підготовлених фахівців. Необхідно забезпечити розвиток системи навчальних послуг, підготовки і перепідготовки кадрів для підприємництва при районному центрі зайнятості. Для залучення безробітних, молоді, жінок та внутрішньо переміщених осіб до підприємницької діяльності надаватимуться професійні та інформаційні послуги. Для бажаючих відкрити власну справу необхідно запровадити курси за програмою підприємець-початківець.

З метою формування позитивного відношення до підприємницької діяльності, зміцнення соціального статусу підприємництва, сприяння створенню нових і ефективному розвитку діючих суб'єктів малого та середнього підприємництва, планується проведення різних заходів для забезпечення оперативної взаємодії підприємницьких структур з органами влади, сприяння в організації громадських об'єднань малого та середнього бізнесу, сприяння розвитку молодіжного та жіночого підприємництва: залучення суб'єктів підприємництва до участі у бізнес форумах, круглих столах; залучення суб'єктів підприємництва до участі в

ярмаркових та виставкових заходах; оперативна інформація в ЗМІ про діяльність органів з підтримки підприємництва, про досвід розвитку малих та середніх підприємств, про благодійні акції підприємців, проведення різних конкурсів серед підприємців. Все це забезпечить формування сприятливих соціальних умов і громадської думки та сприятиме активному залученню населення до підприємницької діяльності.

Оперативна ціль	Завдання/ проект
А.1.1. Інституційна підтримка бізнесу	<ol style="list-style-type: none"> 1. Організація надання консультаційних, інформаційних, освітніх послуг для підприємців 2. Створення та актуалізація баз даних ресурсів для ведення бізнесу (реєстр земельних ділянок, реєстр об'єктів нерухомості) 3. Встановлення партнерства із Центром зайнятості, Асоціаціями підприємців, міжнародними донорськими організаціями
А.1.2. Інформаційна підтримка підприємництва	<ol style="list-style-type: none"> 1. Розробка спеціалізованої веб-сторінки для підприємців на офіційному сайті міської ради 2. Створення та розміщення баз даних (реєстрів нерухомості) на веб-сторінці 3. Вивчення та поширення «Історій успіху» ведення підприємницької діяльності, презентацій історій успіху жінок-підприємниць і чоловіків-підприємців 4. Популяризація джерел інформації щодо започаткування та ведення підприємницької діяльності
А.1.3. Забезпечення МСП кваліфікованими кадрами	<ol style="list-style-type: none"> 1. Проведення зустрічей, круглих столів, семінарів із МСП, молоддю, представниками навчальних закладів, служби зайнятості 2. Підготовка рекомендацій та внесення змін до програм підготовки та перепідготовки фахівців, а також оприлюднення вакансій 3. Впровадження програми з перекваліфікації осіб, відповідно до потреб ринку праці, у тому числі ВПО, жінкам, людям старшого віку
А.1.4. Активна діалогова платформа з питань підприємництва в громаді	<ol style="list-style-type: none"> 1. Створення Координаційної ради з питань підприємництва при міській раді 2. Проведення круглих столів з метою обговорення проблем підприємництва 3. Обговорення спільних проектів і програм розвитку громади, впровадження соціального партнерства 4. Створення Асоціації підприємців та активна діяльність

Стратегічна ціль А.2. Підтримка сільськогосподарських виробників та сільськогосподарської переробки

Стратегічний напрямок спрямований на підтримку стійкого економічного зростання на основі підвищення конкурентоздатності сільськогосподарських виробників та якості управління у аграрному секторі з залученням до нього ширшого спектру учасників економічної діяльності, що дасть змогу забезпечити належні джерела доходів для мешканців сільських територій.

Допомога з боку органів місцевого самоврядування може відбуватися у спільній підготовці проектів з переробки сільськогосподарської продукції для реалізації її на території громади та створення робочих місць, що сприятиме отриманню не тільки державної підтримки, але й залученню інвестиційних коштів в аграрний сектор.

Підтримка фермерських господарств відбуватиметься через організацію інформаційно-аналітичної мережі, що забезпечуватиме фермерам та їх партнерам можливість комунікації з питань придбання і використання виробничих ресурсів, реалізації продукції, участі в програмах підтримки, обміну досвідом, вирішення юридичних, фінансових та інших питань тощо.

Розбудова спроможностей для формування фермерських ланцюгів доданої вартості, що охоплюють виробництво сільгосппродукції, її переробку, зберігання, доступ до вигідних ринків збуту, що послугує ефективним механізмом підтримки.

Необхідно організувати також локальні мережі освіти дорослого населення, створення системи професійної підготовки до сімейного господарювання та розвитку особистих селянських господарств, формування мереж передачі знань у сільському господарстві.

Створення сільськогосподарських кооперативів має велике значення для розвитку сільгоспвиробництва, оскільки це дозволить членам організації зберегти свою економічну незалежність та отримати усі переваги великого бізнесу: використання сучасних технологій, мінімізації витрат, доступ до зовнішнього фінансування та консультаційні послуги висококваліфікованих фахівців.

Необхідно запровадити на постійній основі проведення тренінгів, семінарів і курсів для керівників та працівників сільськогосподарських підприємств, фермерів, селян задля підвищення рівня їхніх кваліфікаційних знань про сільськогосподарську кооперацію, зміни нормативно-правового поля, що регулює їх діяльність, особливості ведення бухгалтерського обліку, оподаткування кооперативу та його членів, механізми державної підтримки тощо.

Оперативна ціль	Завдання/ проект
А.2.1. Сприяння підвищенню продуктивності фермерських та особистих селянських господарств	<ol style="list-style-type: none"> 1. Проведення освітніх програм для фермерів та представників особистих селянських господарств 2. Допомога в отриманні державної підтримки на розвиток фермерських господарств через розробку бізнес-проектів 3. Організація інформаційно-аналітичної мережі, що забезпечуватиме фермерам та їх партнерам можливість комунікації з питань придбання і використання виробничих ресурсів, реалізації продукції 4. Організація обміну досвідом, вирішення юридичних, фінансових та інших питань 5. Проведення навчальних курсів з питань комп'ютерної грамотності та набуття ІТ- навичок для сільського населення та підприємців 6. Організація навчання (у тому числі дистанційного) селян з питань підвищення продуктивності особистих селянських господарств
А.2.2. Сприяння створенню сільськогосподарських кооперативів	<ol style="list-style-type: none"> 1. Вибір типу кооперативу: виробничий чи обслуговуючий кооператив 2. Консалтинг в оформленні документів та реєстрації кооперативу 3. Залучення державної підтримки для формування матеріально-технічної бази кооперативів 4. Поширення серед сільського населення науково-методичної літератури про кооперування 5. Кооперування дрібних і середніх (включаючи фермерські) господарств в усіх сферах діяльності (збуту, переробки, торгівлі, надання послуг тощо). 6. Сприяння створенню обслуговуючих кооперативів щодо постачання селянам насіння, добрив, засобів захисту рослин, надання послуг стосовно виконання транспортних та механізованих робіт (обробітку землі, збирання врожаю тощо).
А.2.3. Сприяння створенню сільськогосподарських виробників та сільськогосподарської переробки (вирощування рослин, тваринництво, бджільництво, сільгосппереробка)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Консультаційна, інформаційна допомога з боку міської ради в розробці бізнес-проектів 2. Консультаційна, інформаційна допомога в отриманні земельних ділянок та споруд для здійснення підприємницької діяльності в сфері сільгоспвиробництва та сільгосппереробки 3. Консультаційна, інформаційна допомога в отриманні державної підтримки 4. Фандрайзинг 5. Організація інформування сільськогосподарських товаровиробників та сільського населення про кон'юнктуру аграрного ринку, переваги та ризики 6. Висвітлення у засобах масової інформації позитивного досвіду діяльності різних видів обслуговуючих кооперативів, поширення ідей кооперативного руху

Оперативна ціль	Завдання/ проект
А 2.4. Створення муніципального ринку	1. Забудова ринку інфраструктурою: холодильні, складські та промислові, офісні приміщення, а також майданчики для торгівлі сільськогосподарською продукцією з автомобілів, живою худобою з контейнерів, виставкові площі, інша інфраструктура. 2. Урочисте відкриття муніципального ринку 3. Розвиток мережі послуг для агровиробників, продавців, покупців: розміщення реклами і оголошень на сайті підприємства муніципального ринку, дорадчо-консультаційні, юридичні послуги, пошук партнерів оптових продавців і покупців, маркетингові дослідження, підготовка оформлення договорів купівлі-продажу, юридичний супровід по виконанню угод.

Стратегічна ціль А.3. Маркетинг території та залучення інвестицій

Територіальний бренд, виступаючий важливим чинником просування території об'єднаної громади, спирається на економічний, соціокультурний потенціал території та природно-рекреаційні ресурси, а також бренди товарів і послуг, локалізовані в певній географічній місцевості.

Бренд території являє собою ментальну конструкцію, набір сприйнять в уяві споживача, є одним з найпотужніших інструментів комунікації з її цільовими аудиторіями. Брендінг території – це цілеспрямоване формування образу громади у свідомості громадян або світової громадськості.

Цілі та завдання брендінгу території – забезпечити довгострокове й вигідне позиціонування на конкурентному ринку, присутність бренду території в інформаційному просторі, впізнаваність бренду, приплив фінансових ресурсів на територію, трансляцію місцевих рішень та ініціатив в зовнішнє середовище.

Існує загальна веб-платформа, яку можна використовувати для залучення інвестора та діалогу з ним, розповсюдження інформації про громаду та його інвестиційні можливості – сайт Поміччанської об'єднаної територіальної громади.

Важливим каналом промоції громади та інвестиційної діяльності є також форуми, фестивалі та ярмаркова діяльність. Важливо, щоб делегації з громади брали участі у міжнародних візитах до інших країн та регіонів України для вивчення досвіду функціонування громад. В громаді необхідно проводити конференції, тренінги та круглі столи з інвестиційної тематики.

Важливим аспектом залучення інвестора є здійснення цільових бізнес-місій до інших країн світу та укладення угод про співпрацю.

Представники органу місцевого самоврядування, уповноважені здійснювати безпосередній контакт з інвестором, повинні не тільки досконало володіти інформацією щодо місцевого економічного розвитку, його стратегічних напрямів і перспектив, але враховувати професійну, ментальну, національну специфіку кожного потенційного інвестора. З іншого боку, успішна робота представників органу місцевого самоврядування з інвесторами є запорукою формування сприятливого інвестиційного клімату громади, чинником залучення додаткових інвестиційних ресурсів у його розвиток. Саме представники міської ради здатні надати потенційному інвесторові необхідну підтримку.

Базовою умовою впровадження інвестиційної діяльності громади є володіння іноземною, насамперед англійською мовою, що також повинно мати місце серед програм підвищення кваліфікації персоналу.

Оперативна ціль	Завдання/проект
А.3.1.Покриття сільської території швидкісним інтернетом та Wi-Fi зонами	1.Встановлення високошвидкісних оптиковолоконних ліній в сільських населених пунктах громади. 2.Широке цифрове покриття сіл, організація доступу до інтернету як приватних осіб, так і підприємств через зони покриття Wi-Fi. 3. Запровадження потужності сигналу в 300 Мбіт/с, що до проведення

Оперативна ціль	Завдання/проект
	віртуальних медичних обстежень або консультацій з лікарем
А.3.2.Розробка сучасної просторово-планувальної документації (генеральні плани, схема планування території громади, зонінг)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Розробка Генеральних планів населених пунктів громади та схеми планування території громади з включенням інформації про стан довкілля: ділянки та санітарно-захисні зони виробничих і комунально-складських підприємств; території, що використовуються під звалища; прибережні захисні смуги річок та інших водойм; території природно-заповідного фонду та інші відомості, що становлять екологічну інформацію 2. Розроблення Плану зонування 3. Розроблення детальних планів території 4. Створення містобудівного кадастру для забезпечення прозорого всебічного вивчення інвестиційної привабливості території громади 5. Забезпечення доступності інформації, яка міститься в генеральних планах, для громадськості
А.3.3.Підготовка якісних інвестиційних продуктів	<ol style="list-style-type: none"> 1. Підготовка інвестиційних пропозицій (Каталог) та їх оприлюднення 2. Розробка інвестиційних проектів 3. Пошук фінансування (фандрайзинг) 4. Залучення коштів міжнародної технічної допомоги та реалізація проектів МТД на території громади
А.3.4.Розробка бренду та маркетингової стратегії громади	<ol style="list-style-type: none"> 1. Розробка маркетингової стратегії громади 2. Розробка інвестиційного бренду громади 3. Сформовано привабливий імідж території громади 4. Підготовка промоматеріалів про громаду (буклет, відео-ролік)
А.3.5. Активна інвестиційна виставкова діяльність громади	<ol style="list-style-type: none"> 1.Встановлення ділових ефективних контактів із міжнародними донорськими організаціями, посольствами, консульствами 2. Проведення Форумів 3. Проведення виставок і ярмарок 4. Участь у міжнародних візитах, робочих зустрічах за участі гостей громади

3.2. Стратегічний напрям В. Безпечна, комфортна та енергоефективна громада

Стратегічний напрямок було сформульовано на засіданні Робочої групи 27 вересня 2018 року.

Для визначення ключових проблем стратегічного напрямку В. «Безпечна, комфортна та енергоефективна громада», Робоча група враховувала інформацію з таких джерел, як:

1. Профіль громади, розроблений Робочою групою зі стратегічного планування;
2. Звіт про результати опитування представників бізнесу
3. Звіт про результати опитування керівників підприємств, установ та закладів
4. Звіт про дослідження думки громади
5. SWOT – аналіз громади за сферами функціонування
6. Міські та регіональні галузеві програми

Забезпечення мешканців комфортними для проживання умовами в громаді передбачає здійснення комплексу заходів щодо ефективного використання ресурсів громади, реформування житлово-комунального господарства, вдосконалення систем інженерних мереж за рахунок технічного переоснащення та запровадження нових технологій, оптимізації витрат енергетичних і матеріальних ресурсів, забезпечення якісного стану логістичної інфраструктури, підвищення рівня загальної безпеки усієї території громади.

Щоб зробити громаду безпечною необхідно перенести життя вулиць на монітори та встановити відеокамери у громадських місцях та на вулицях громади.

На стан комфортності та безпечності громади істотно впливає екологічний стан її території.

Результати опитування думки мешканців Помічнлянської об'єднаної територіальної громади у кількості 143 респондентів шляхом опитування на підставі анкетування показали рейтинги оцінки необхідних змін в громаді:

- Ремонт доріг – (36%)
- Зовнішнє освітлення вулиць – (31%)
- Благоустрій територій – (27%)
- Дозвілля - (27%)
- Збір, сортування, вивезення сміття - (24%)
- Медичне обслуговування - (18%)
- Проблема безпритульних тварин - (10%)
- Ефективність управління - (9%)
- Нові робочі місця, створення нових підприємств, припинення відтоку молоді – (15%)
- Міський та приміський транспорт - (9%)
- Водопостачання - (9%)
- Правопорядок, безпека території - (9%)
- Ремонт та оснащення шкіл - (7%)

Опитування керівників підприємств, установ та закладів (21 респондент) визначило рейтинг питань, ключових для розвитку громади, і дало оцінку можливості їх вирішення через співпрацю влади та бізнесових кіл:

- Комунальна інфраструктура (благоустрій, дороги, водопостачання) – (2,2 бала)
- Відпочинок, дозвілля, туризм – (2 бала)
- Розвиток підприємництва, продуктивність підприємств та залучення інвестицій - (1,4 бала)
- Соціальні послуги, освіта, медицина – (0,7 бала)
- Сільське господарство – (0,5 бала)
- Екологія – (0,5 бала)

В результаті проведеного аналізу визначено стратегічні проблеми громади, які стали основою побудови Плану дій до стратегічного напрямку В. Безпечна, комфортна та енергоефективна громада на засіданні робочої групи зі стратегічного планування 14 грудня 2018 року.

Стратегічні проблеми

- низький рівень управління енергоефективністю та споживанням енергоресурсів;
- через значний фізичний знос будівлі бюджетної сфери потребують термомодернізації;
- необхідність зниження споживання енергоносіїв в бюджетній сфері та житловому секторі громади через запровадження енергоефективних заходів;
- низький рівень впровадження енергоефективних технологій в муніципальному секторі;
- система теплозабезпечення потребує розробки Концепції розвитку;
- відсутність сортування сміття;
- недостатність спеціалізованої техніки та майданчиків для збору ТПВ;
- полігон ТПВ потребує реконструкції та наявності несанкціонованих звалищ ;
- фізичний знос систем водопостачання та водовідведення;
- недостатність свердловин водопостачання;
- відсутні системи відеоспостереження;
- низький рівень знань населення щодо питань енергоефективності та екологічної освіти;
- необхідність профілактики соціальних захворювань (алкоголізм, наркоманія тощо)

Для подолання вищезазначених перешкод необхідно:

- здійснення заходів з благоустрою території громади;
- проведення розчистки берегів річок та ставків;
- оцінка рівня споживання енергоресурсів муніципальними будівлями громади та розробка економічно обґрунтованих заходів підвищення енергоефективності;
- впровадження енергоефективних заходів в господарство громади;
- покращення управління житловим фондом, створення нових та підтримки існуючих ОСББ;
- реконструкція полігону ТПВ, влаштування сортувальної лінії, зони складування відходів з відповідною інфраструктурою;
- екологічно безпечне збирання та транспортування ТПВ на території громади;
- капітальний ремонт та реконструкція системи водозабезпечення та водовідведення в населених пунктах громади;
- екологічна та енергоефективна освіта населення;
- правопорядок в громаді;

Напрямок розвитку В. Безпечна, комфортна та енергоефективна громада

Стратегічні цілі

В.1. Підвищення енергоефективності інфраструктури громади	В.2. Підвищення енергоефективності житлового фонду та якісний благоустрій	В.3. Ефективна система безпеки громади
Оперативні цілі		
В.1.1. Забезпечення ефективної енергетичної політики громади	В.2.1. Оптимізація ресурсо- та енергоспоживання житлової сфери	В.3.1. Розбудова дорожньої інфраструктури
В.1.2. Підвищення енергоефективності будівель бюджетної сфери міста	В.2.2. Формування системи ефективних власників житла	В.3.2. Впровадження Поліцейської станції та активної безпекової платформи
В.1.3. Підвищення енергоощадності систем водопостачання та водовідведення	В.2.3. Екологічні акції очищення та озеленення громади	В.3.3. Встановлення систем відеоспостереження
В.1.4. Енергоефективна модернізація мережі зовнішнього освітлення	В.2.4. Запровадження сучасної системи управління ТПВ	В.3.4. Безпека руху, встановлення лежачих поліцейських, просвіта для дітей
	В.2.5. Стерилізація та контроль за безпритульними тваринами	

Схема стратегічних і оперативних цілей за напрямом розвитку В. Безпечна, комфортна та енергоефективна громада

Стратегічна ціль В 1. Підвищення енергоефективності житлового фонду та якісний благоустрій

Ефективна енергетична політика громади буде реалізовуватися на основі розробленого Плану сталого енергетичного розвитку. Відповідно до міжнародних вимог, буде створена та розвиватиметься система енергоменеджменту. Усі суб'єкти комунальної форми власності протягом 2019 -2021 року впровадять енергомоніторинг та будуть повністю забезпечені приборами обліку.

Підвищення енергоефективності інфраструктури міста забезпечуватиметься на умовах співфінансування з місцевого бюджету, за рахунок участі суб'єктів господарювання у реалізації міжнародних, державних проектів та програм у сфері енергоефективності.

З метою модернізації системи тепlopостачання буде розроблено та реалізовуватиметься сучасна схема тепlopостачання міста.

Водопостачання зони житлової забудови, установ комунальної форми власності, за винятком суб'єктів, які забезпечені водопостачанням із окремих свердловин, також забезпечуватиметься централізовано. Буде проведено інвентаризацію джерел питного водопостачання, впроваджено моніторинг ефективності використання водних ресурсів міста та відкриття нових свердловин.

До 2020 року буде завершено формування енергоефективної системи освітлення міста.

Буде запроваджено діалогову та освітню платформу серед населення з питань енергоефективності (День енергії, акції енергозбереження, освітні заходи).

Оперативна ціль	Завдання / проект
В.1.1. Забезпечення ефективної енергетичної політики громади	<ol style="list-style-type: none"> 1. Створення системи управління енергетичними ресурсами 2. Розробка плану теплозабезпечення громади 3. Розробка енергетичного плану розвитку громади 4. Енергомоніторинг, облік споживання енергоресурсів
В.1.2. Підвищення енергоефективності будівель бюджетної сфери міста	<ol style="list-style-type: none"> 1. Впровадження стандартів енергоспоживання для будівель соціальної сфери, об'єктів комунального господарства 2. Формування системи енергоаудиту 3. Термомодернізація будівель установ бюджетної сфери (ДНЗ № 1, ДНЗ № 2, ДНЗ № 3, ЗОШ № 3, опорний заклад № 1, поліклініка, лікарня, амбулаторія с.Помічна)
В.1.3. Підвищення енергоощадності систем водопостачання та водовідведення	<ol style="list-style-type: none"> 1. Реконструкція водогону вул. Степова 2. Аналіз свердловин с. Помічна 3. Реконструкція системи водопостачання та водовідведення 4. Впровадження сучасних технологій очищення стічних вод. 5. Встановлення ресурсоефективного та енергоощадного обладнання для підйому та розподілу води. 6. Організація доочищення питної води в комунальних установах.
В.1.4. Енергоефективна модернізація мережі зовнішнього освітлення	<ol style="list-style-type: none"> 1. Розбудова системи зовнішнього освітлення із застосуванням альтернативних джерел енергії, на основі світлодіодних світильників. 2. Формування системи освітлення з врахуванням гендерно-безпекових потреб мешканців громади 3. Освітлення території ДНЗ, ЗОШ

Стратегічна ціль В 2. Підвищення енергоефективності та безпечності житлового фонду

Безпека та ресурсоефективність (енергоефективність та впровадження сортування ТПВ) є основними складовими ефективної експлуатації житлового фонду.

Необхідно здійснювати контроль за інженерним станом будівель, який забезпечуватиме реалізацію Закону України «Про житлово-комунальні послуги» в частині експлуатації багатоквартирних житлових будинків.

Для житлового фонду усіх форм власності буде створено систему стимулів з впровадження енерго- та ресурсозберігаючих технологій з обслуговування житла.

З метою залучення коштів власників житла для ефективної експлуатації будівель буде забезпечено інформаційну та матеріальну підтримку створення ОСББ та ОСН в секторі приватної забудови.

Підвищення енергоефективності та безпечності житлового фонду неможливо без проведення відповідної освітньої кампанії для населення громади з питань енергоефективності та енергозбереження, у тому числі щодо можливостей реалізації проектів в рамках державної програми «Тепла оселя» та державного фонду енергоефективності.

Оперативна ціль	Завдання / проект
В.2.1. Оптимізація ресурсо-та енергоспоживання житлової сфери	<ol style="list-style-type: none"> 1. Впровадження стандартів енергоспоживання для житлового фонду. 2. Організація інженерного нагляду за станом житлового фонду в умовах формування ринку обслуговування житла 3. Обладнання приладами обліку споживання енергії
В.2.2. Формування системи ефективних власників житла	<ol style="list-style-type: none"> 1. Інформування населення щодо можливостей реалізації проектів в рамках державної програми «Тепла оселя» та державного фонду енергоефективності. 2. Відшкодування відсоткових ставок за кредитами, залученими ОСББ на впровадження заходів з енергозбереження та енергоефективності у багатоквартирних будинках. 3. Інформаційна підтримка ОСББ
В.2.3. Екологічні акції очищення та озеленення громади	<ol style="list-style-type: none"> 1. Проведення екологічних акцій очищення берегів річок, ставків, території лісосмуг за умови проведення відповідної роботи з представниками та представницями різних груп населення 2. Озеленення території громади 3. Запровадження циклу лекцій і воркшопів екологічного напрямку, проведення «Днів енергії» 4. Розроблення навчальних програм та запровадження в освітній процес екологічної освіти населення та освіти для збалансованого розвитку
В.2.4. Запровадження сучасної системи управління ТПВ	<ol style="list-style-type: none"> 1. Формування сучасної та ефективної політики поводження з ТПВ 2. Розробка концепції поводження з ТПВ 3. Реконструкція полігону 4. Закупівля сучасної спецтехніки (гідравлічний підйомач, спеціалізована автотехніка для вивозу ТПВ, екскаватор, грейдер, трактор з прицепом, снігоочисна техніка) 5. Облаштування майданчиків для збору ТПВ та для роздільного збору ТПВ
В.2.5. Стерилізація та контроль за безпритульними тваринами	<ol style="list-style-type: none"> 1. Організація вилову та стерилізації безпритульних собак 2. Організація щеплення від сказу 3. Чіпування собак

Стратегічна ціль В 3. Громадська безпека території громади

Безпека громадян – найголовніша стратегічна ціль об'єднаних громад. Тому осучаснення Центру безпеки громадян – це вже зовсім нова якість послуги, яку надає Державна служба України з надзвичайних ситуацій, на рівні громади. Це можливість і спроможність громади повноцінно забезпечити життя своїх мешканців. Це комплексний підхід – у кожному такому Центрі може бути розміщено пожежне депо, кабінет дільничного офіцера поліції, за необхідності фельдшерсько-акушерські пункти.

Активний діалог в громаді започаткований на базі робочої групи з безпеки як дорадчо-консультативного органу та впровадження заходів із взаємодії поліції, ДСНС, ДМС з громадою на партнерських засадах надає змогу не тільки підвищити рівень охорони громадського правопорядку в громаді, але й проводити профілактичну роботу запобігання правопорушень, боротьби із соціальними захворюваннями, підтримувати молодіжний рух, орієнтований на допомогу поліції в превентивній та профілактичній діяльності («Ліга молодих поліцейських»), відновлювати громадські формування для охорони громадського порядку.

Ремонт доріг, тротуарів, впровадження додаткових технічних засобів та встановлення лежачих поліцейських покращить безпеку дорожнього руху.

А встановлення системи відеоспостереження на вулицях громади позитивно впливатиме на запобігання правопорушенням громадського правопорядку.

Оперативна ціль	Завдання / проект
В.4.1. Впровадження Центру безпеки та активної безпекової платформи	
В.3.2. Впровадження Поліцейської станції та активної безпекової діалогової платформи	<ol style="list-style-type: none"> 1. Створення патрульної служби 2. Введення штатної одиниці дільничного офіцера 3. Започаткування практики проведення засідань Робочої групи з безпеки із залученням дільничного, міської ради, громадських організацій, представників правозахисних структур громади для забезпечення найвищого рівня взаємодії усіх зацікавлених сторін

Оперативна ціль	Завдання / проект
	4. Регулярне залучення представників поліції до публічних виступів на засіданнях Робочої групи 5. Інформування громади про розповсюджені види правопорушень, планування та реалізація спільних заходів з їх запобігання 6. Просвітницька кампанія серед учнівської молоді з питань протидії соціальним захворюванням та правопорушенням (алкоголізм, наркоманія, агресивна поведінка тощо)
В.3.3. Встановлення систем відеоспостереження	1. Впровадження комплексу програмно-апаратних та організаційних заходів для посилення безпеки мешканців громади, захисту об'єктів забезпечення життєдіяльності громади, безпеки дорожнього руху із встановлення сучасних систем, здатних здійснювати інтелектуальну обробку зображення, забезпечувати контроль та оповіщення проблем 2. Придбання систем відеоспостереження: відеокамери; серверу із програмним забезпеченням : парк Небесної сотні (вул.Перемоги), ЦДЮТ (вул.Перемоги), вул. Гагаріна/Січових стрільців, Територія ЗШ№1, П'ятчок 3. Проведення робіт по прокладці мережі 4. Постановка обладнання на баланс 5. Врахування потреб мешканців та мешканок конкретних населених пунктів
В.3.4. Безпека руху, встановлення лежачих поліцейських, просвіта для дітей	1. Встановлення лежачих поліцейських в небезпечних місцях 2. Проведення громадськими активістами та викладачами дитсадків, шкіл просвітницьких заходів для дітей, де будуть розглянуті різні випадки з дорожньо-транспортних ситуацій, аби забезпечити безпеку своєму життю.

3.3. Стратегічний напрям С. Громада ефективного врядування та якісних публічних послуг

Громада вже сьогодні демонструє ефективність управління, яке ґрунтується на поєднанні інтересів територіальної громади, місцевої влади, суб'єктів економічної діяльності і людини-мешканця міста, як безпосереднього учасника процесу управління та основного споживача суспільних благ. Завдяки ефективності управління та підтримці з боку мешканців, громаді вдалося пройти складний шлях створення об'єднаної територіальної громади та об'єднати Помічнлянську сільську та Помічнлянську міську ради, які адміністративно підпорядковувались різним районам.

В теперішній час, Помічнлянська об'єднана територіальна громада вийшла на прямі міжбюджетні відносини із Державним бюджетом України та показує високу довіру з боку мешканців та міжнародних донорських організацій.

В рамках даного напрямку діяльності, громада й надалі планує поєднання різноспрямованих інтересів всіх суб'єктів розвитку на принципах демократичного врядування та участі громадськості в процесах управління громадою, прозорості з правом вільного доступу до інформації, відповідальності або підзвітності ОМС перед громадою, відповідальності за результати діяльності.

Демократичне врядування можливе за умов забезпечення рівного доступу усіх груп населення до послуг, принципів гендерної рівності та розширення можливостей участі вразливих груп населення в управлінні громадою.

В умовах децентралізації влади та секторальних реформ громада буде будувати надання публічних послуг на базі відкритих інформаційних просторів рецепцій та прийому громадян, побудованих на базі якісних клієнтських стандартів. Впровадження сучасних інформаційних технологій, створення електронних сервісів надання муніципальних послуг покращить їх якість та підвищить рівень задоволення споживачів.

Проведення автономізації закладів медицини, освіти, впровадження нових підходів до управління закладами, стратегічного планування, управління фінансами та персоналом будуть сприяти переходу на новий рівень надання якісних послуг.

Громада підвищить доступність будівель для всіх категорій людей із обмеженими можливостями.

Робоча група враховувала інформацію з таких джерел, як:

1. Профіль громади, розроблений Робочою групою зі стратегічного планування;
2. Звіт про результати опитування представників бізнесу
3. Звіт про результати опитування керівників підприємств, установ та закладів
4. Звіт про дослідження думки громади
5. SWOT – аналіз громади за сферами функціонування
6. Міські та регіональні галузеві програми

Результати опитування мешканців Помічнлянської об'єднаної територіальної громади у кількості 143 респондентів шляхом анкетування показали досить високі рейтинги оцінки послуг в громаді:

1. Роботи з благоустрою (парк, дитячі майданчики, дороги, тротуари, освітлення) – (54%);
2. Управління громадою – (13%);
3. Культурно-розважальні заходи та об'єкти – (11%);
4. Діяльність у сфері освіти – (7%);
5. Зручне транспорте розташування – (3%);

Однак, на питання, що необхідно змінювати в громаді респонденти відповіли наступним чином:

- Дозвілля - (27%)
- Медичне обслуговування - (18%)
- Ефективність управління - (9%)
- Ремонт та оснащення шкіл - (7%)
- Будівництво церкви - (1%)

Серед депутатського корпусу та керівників підприємств і організацій визначення питань, ключових для розвитку громади, оцінка можливості їх вирішення через співпрацю влади та бізнесових кіл, розподілилось наступним чином:

- Комунальна інфраструктура (благоустрій, дороги, водопостачання) – (2,2 бала)
- Відпочинок, дозвілля, туризм – (2 бала)
- Розвиток підприємництва, продуктивність підприємств та залучення інвестицій - (1,4 бала)
- Соціальні послуги, освіта, медицина – (0,7 бала)
- Сільське господарство – (0,5 бала)
- Екологія – (0,5 бала)

В результаті проведеного аналізу визначено стратегічні проблеми громади, які стали основою побудови Плану дій до стратегічного напрямку С. Громада ефективного врядування та якісних публічних послуг на засіданні робочої групи зі стратегічного планування 4 грудня 2018 року.

Стратегічні проблеми

- Первинна ланка медицини перебуває на стадії реформування;
- дефіцит кваліфікованого медичного персоналу;
- низька оснащеність медичних закладів сучасним медичним та комп'ютерним обладнанням;
- низький рівень матеріально-технічного оснащення закладів освіти та культури;
- незадовільна матеріально-технічна база бібліотек, застарілий книжковий фонд;
- наявність випадків пияцтва серед підлітків, в т.ч., асоціальної поведінки серед молоді;
- низький рівень матеріально-технічного забезпечення спортивних закладів;
- відсутність громадського бюджету;
- недостатність спортивних залів, секцій, гуртків;
- відсутність громадського туалету;

- відсутність ефективної інформаційної компанії стосовно здорового способу життя

Для подолання вищезазначених перешкод необхідно:

- будівництво, реконструкція, проведення ремонту, оснащення обладнанням, автотранспортом і засобами зв'язку, забезпечення висококваліфікованими кадрами лікарських амбулаторій та фельдшерсько-акушерських пунктів;
- комп'ютеризація та інформатизація загальноосвітніх навчальних закладів;
- матеріально-технічне оснащення закладів освіти та закупівля шкільних автобусів;
- забезпечення Інтернетом закладів освіти, культури та охорони здоров'я, розвиток телемедицини;
- розвиток мережі сучасних бібліотек, закладів культури;
- створення навчально-просвітницьких майданчиків для проведення зібрань, обговорення важливих питань життєдіяльності об'єднань громадян;
- проведення інформаційних компаній, впровадження інформаційних порталів;
- включення людей з інвалідністю до культурно-мистецького життя громади, запровадження «соціального таксі»;
- реалізація молодіжних проектів;
- пропагування здорового способу життя, відродження та розвитку різноманітних видів спорту;
- забезпечення доступу користувачів до бібліотечних ресурсів в режимі он-лайн;
- встановлення міжнаціональних та міжкультурних зв'язків через молодіжні обміни, відеоконференції, молодіжні зібрання, конкурси та вікторини.

Напрямок розвитку С. Громада ефективного врядування та якісних публічних послуг

Стратегічні цілі

С.1. Підвищення ефективності врядування із залученням громадськості

С.2. Здорова громада та здоровий спосіб життя

С.3 Формування сучасного інклюзивного освітньо - культурного простору

Оперативні цілі

С.1.1. Залучення громадськості до управління громадою, зокрема молоді

С.2.1. Розбудова спроможної мережі надання первинної медичної допомоги

С.3.1. Підвищення ефективності мережі закладів освіти

С.1.2. Підвищення якості та доступності адміністративних послуг

С.2.2. Формування спроможної мережі госпітального округу

С.3.2. Розбудова позашкільної освіти, яка відповідає потребам мешканців громади

С.1.3. Розширення меж Помічянської ОТГ за рахунок приєднання суміжних територіальних громад

С.2.3. Формування здорового способу життя

С.3.3. Профорієнтація учнівської молоді

С.1.4. Забезпечення ефективного транспортного сполучення між населеними пунктами громади

С.2.4. Розбудова мережі сучасних спортивних закладів та споруд

С.3.4. Запровадження освіти для старшого покоління

С.3.5. Створення мережі сучасних культурних закладів

Схема стратегічних і оперативних цілей за напрямом розвитку С. Громада ефективного врядування та сучасних публічних послуг

Стратегічна ціль С 1. Підвищення ефективності врядування із залученням громадськості

В зв'язку із прийняттям у власність громади соціальних об'єктів від районних рад (освіта, охорона здоров'я, культура тощо) повноваження ОТГ в даних сферах збільшились. В результаті створення ефективних органів управління громадою на підставі ефективної структури виконавчих органів міської ради та побудованої системи комунікацій із громадою – основне завдання, яке вимагають процеси децентралізації влади та демократизації суспільства.

Належне врядування має вісім основних характеристик. Ними є: 1) участь, 2) орієнтація на консенсус, 3) відповідальність (підзвітність), 4) прозорість, 5) належне реагування, 6) ефективність та результативність, 6) рівність та врахування інтересів і 7) відповідність принципу верховенства права. Воно засвідчує, що корупція є мінімізованою, погляди меншості враховано та голоси найбільш незахищених верств суспільства почуто при прийнятті рішень.

Належне врядування вимагає, щоб всі інституції та процедури намагались задовольнити всіх бажаючих у розумний проміжок часу. Участь чоловіків та жінок є ключовим наріжним каменем належного урядування. Участь може бути як прямою, так і опосередкованою через легітимізовані громадські інституції та представників. Належне врядування вимагає повного захисту прав людини, в тому числі прав меншин.

Прозорість означає, що рішення приймають та їхнє введення в дію відбувається відповідно до процедур, передбачених законом. Інформація є у наявності та є вільно доступною для тих, кого може стосуватись це рішення, чи його введення в дію. Інформація надається у достатній кількості, у зрозумілій формі, а також через засоби масової інформації.

Належне врядування вимагає аби всі групи, в тому числі найбільш незахищені, мали можливість вдосконалювати та підтримувати свій добробут. А всі процедури та інституції створюють результат, що задовольняє потреби суспільства, раціонально використовуючи надані ресурси.

Відповідальність (підзвітність) є ключовою умовою належного урядування. Не лише урядові інституції, а й приватний сектор і організації громадянського суспільства мають бути відповідальними (підзвітними) громадськості та їх інституцізованим представництвам.

Оперативна ціль	Завдання / проект
С.1.1. Залучення громадськості до управління громадою, зокрема молоді	1. Створення громадської ради при міському голові, міській раді. 2. Активізація молодіжної ради при міському голові; 3. Запровадження громадського бюджету 4. Створення ефективної системи комунікації з громадою (комунікаційна стратегія, електронні стрічки, стенди, громадські обговорення, платформи публічного діалогу). 5. Запровадження гендерних підходів у залученні громадськості до прийняття рішень. 6. Підтримка громадських ініціатив на конкурсній основі. 7. Підтримка молодіжних конкурсів і проектів. 8. Розвиток волонтерського руху 9. Створення Центру громадської активності
С.1.2. Підвищення якості та доступності адміністративних послуг	1. Ремонт та облаштування робочих місць ЦНАПу 2. Відкриття віддалених робочих місць в сільській місцевості, впровадження мобільного чемоданчику 3. Розширення переліку адміністративних послуг, які надаються в ЦНАП. 4. Встановлення сучасних програм, перехід на електронні сервіси видачі дозволів та погоджень, довідок та витягів тощо. 5. Осучаснення простору прийому громадян: фізична комфортність, банківські термінали, означення приміщення, доступні кімнати для людей із інвалідністю. 6. Розробка корпоративних стандартів клієнтського сервісу надання адміністративних послуг.

Оперативна ціль	Завдання / проект
С.1.4. Приєднання та розширення межі Помічнлянської об'єднаної територіальної громади	<ol style="list-style-type: none"> 1. Доприєднання Олексіївської, Миколаївської, Перчунівської сільських рад до Помічнлянської об'єднаної територіальної громади по спрощеному механізму приєднання 2. Ініціювання добровільного приєднання до об'єднаних територіальних громад 3. Підготовка проекту рішення про добровільне приєднання до об'єднаної територіальної громади 4. Оголошення Центральною виборчою комісією рішення про призначення додаткових виборів в міську раду об'єднаної територіальної громади депутатів від територіальної громади, що приєднується. 5. Припинення повноважень сільського голови територіальної громади, що приєдналася до об'єднаної територіальної громади 6. Здійснення повноважень старост сільськими головами територіальних громад, що приєдналися до об'єднаної територіальної громади на період повноважень ради об'єднаної територіальної громади цього скликання.
С.1.4. Забезпечення ефективного транспортного сполучення між населеними пунктами громади	<ol style="list-style-type: none"> 1. Вивчення попиту населення на пасажирські перевезення на автобусних маршрутах в населені пункти громади 2. Залучення громадських організацій для обговорення щодо підвищення рівня якості надання транспортних послуг 3. Удосконалення мережі автобусних маршрутів в населені пункти громади 4. Встановлення автобусних зупинок з графіками руху автобусів в громаді 5. Розглянути можливість запровадження соціальних маршрутів /місць для забезпечення доступу вразливих груп, зокрема людей похилого віку, жінок до медичних, соціальних послуг (соціальне таксі)

Стратегічна ціль С.2. Здорова громада та здоровий спосіб життя

В умовах реформування системи фінансування охорони здоров'я міська рада має забезпечити впровадження ефективної системи первинної медичної допомоги.

Вже сьогодні проведено автономізацію закладів первинної медичної допомоги та перетворення комунального закладу в комунальне некомерційне підприємство Центру первинної медичної допомоги. Наступні кроки – це впровадження нових підходів до управління підприємством: стратегічне планування та управління фінансами, управління персоналом, впровадження клієнтського сервісу та ефективної системи зовнішніх комунікацій.

Необхідно привести матеріально-технічну базу КНП у відповідність до таблицю оснащення, встановити сучасну медичну інформаційну систему, що дозволить перейти до електронних сервісів надання послуг ПМД для клієнтів.

Необхідно забезпечити медичні заклади кваліфікованими медичними кадрами через відповідну систему навчання лікарів ПМД (сімейних лікарів, терапевтів та педіатрів) та втілити нові підходи до управління практиками через партнерські відносини із медичними закладами вторинної та третинної ланки медицини, соціальними службами, профілактичними, фізкультурними та спортивними закладами, реабілітаційними центрами, Центрами здоров'я усіх форм власності тощо.

Необхідно провести відповідну інформаційну компанію серед населення щодо зміни ролі лікаря ПМД на роль агента сім'ї у питаннях профілактики та лікування.

Важливо провести відповідну роботу стосовно розбудови вторинної ланки медицини та визначити спеціалізацію міської лікарні та поліклініки і включити їх до госпітального округу.

Профілактика захворювань – це створення сприятливих умов для занять різноманітними формами оздоровлення, фізичною культурою і видами спорту як учнів, так і учителів, викладачів навчальних закладів так і батьків. Для цього необхідно залучення дітей, учнівської молоді до регулярних занять фізичною культурою, спортом, організація і проведення масових фізкультурно-оздоровчих і спортивних заходів, змагань.

Створення спортивних клубів, оздоровчих центрів передбачає мобілізацію молоді навколо проведення спортивних, просвітницьких заходів, інформування та підвищення рівня

обізнаності населення, жінок і чоловіків, молоді про соціальні та інші захворювання та їх профілактику.

Оперативна ціль	Завдання / проект
С.2.1. Створення ефективної мережі надання ПМД	1.Створення ефективної структури та управління ЦПМСД на принципі доступності (амбулаторії, матеріально-технічне забезпечення, забезпечення персоналом). 2.Профілактика соціальних захворювань (СНІД, наркоманія, алкоголізм). 3.Забезпечення кадрами, перепідготовка та підвищення кваліфікації кадрів (лікар ПМД – сімейний агент). 4.Осучаснення сервісу, орієнтованого на потреби пацієнта: стандарти клієнтського сервісу. 5.Обладнання відкритого та комфортного простору рецепцій, впровадження медичної інформаційної системи та надання електронних сервісів (електронна черга тощо). 6.Покращення громадського здоров'я, співпраця з закладами культури та спорту, профілактика захворювань.
С.2.2. Формування спроможної мережі госпітального округу	1.Забезпечення участі діяльності міської ради в роботі Госпітальної ради. 2.Вивчення маршрутів пацієнтів в межах госпітального округу. 3.Включення до мережі і визначення спеціалізації лікарні та поліклініки 4.Придбання реанімобілю 5.Встановлення цілодобового автомату з продажу ліків в цілодобових супермаркетах
С.2.3. Формування здорового способу життя	1. Просвітницька кампанія серед населення щодо здорового способу життя та сучасні підходи і методи профілактики та попередження захворювань 2. Реалізація молодіжних ініціатив щодо здорового способу життя, молодіжних акцій, флешмобів, нових видів спорту 3.Створення громадських туалетів
С.2.4.Розбудова мережі сучасних спортивних закладів та споруд	1.Створення Спортивного комплексу на базі стадіону «Локомотив»: споруда для спортивних занять, зали для волейболу, баскетболу, футболу, боксу, боротьби, важкої атлетики, басейн 2. Вдосконалення спортивного розвитку та самореалізації дітей, молоді, населення середнього та пенсійного віку 3. Облаштування спортивних залів матеріально-технічною базою 4.Участь у всеукраїнських та регіональних спортивних змаганнях, турнірах тощо

Стратегічна ціль С 3. Формування сучасного інклюзивного освітньо - культурного простору

Створення інклюзивного освітнього простору буде відбуватися одночасно та у зв'язку з оновленням школи в цілому, із запровадженням нових педагогічних підходів, нових програм та навчальних планів, форм та методів роботи.

Освітній простір буде втілюватися не тільки як архітектурний чи дизайн-проект, а як складова єдиної концепції розвитку школи, що включає педагогічні, соціальні, організаційні та фінансово-господарські питання. Лабораторії, майстерні та інші приміщення зі спеціальним обладнанням будуть мати стабільну просторову структуру, а класи та рекреації стають придатними до трансформації, перегрупування меблів, швидкої зміни робочих зон для роботи з цілим класом, в групах чи індивідуально, у спокої чи в русі.

Створення у школі сучасного інклюзивного освітнього простору дозволить через активну зацікавлену співпрацю широкої спільноти: управлінців та педагогів, учнів та їхніх батьків, науковців, проектувальників, громадських активістів створити платформу, де зустрічаються та взаємодіють учні, вчителі, навколишні мешканці та гості школи, де відбуваються не лише уроки, свята та концерти, але й лекції та семінари, діють відкриті лабораторії та майстерні у різних галузях науки, мистецтва та технологій.

Сучасному освітянському колу треба бути готовими до нової ролі вчителів як наставників, модераторів і тьюторів. Для цього необхідне навчання, підвищення кваліфікації педагогічних працівників, обмін досвідом.

Відводиться нова роль інформаційним технологіям не лише в комп'ютерних класах на уроках інформатики, а й для вирішення щоденних учительських завдань, змішаної освіти, «перевернутого класу», масових відкритих онлайн-курсів, у тому числі шляхом залучення персональних гаджетів.

В інклюзивних класах діти з особливими потребами включені в освітній процес. Вони осягають основи незалежного життя, засвоюють нові форми поведінки, спілкування, взаємодії, вчать виявляти активність, ініціативу, свідомо робити вибір, досягати згоди у розв'язанні проблем, приймати самостійні рішення.

Велика увага приділятиметься культурному розвитку дитини, формуванню художнього смаку, розвитку артистизму і розкриттю творчого потенціалу учнів. Дуже важливо створювати відповідні платформи освітнього та культурного простору не тільки на базі традиційних закладів культури, але й на базі сучасних артпросторів, платформ та майданчиків. Це творчий та навчальний простір для батьків та дітей, простір їхньої взаємодії, пізнання один одного, створення єдності, гармонії, взаєморозуміння. Це також тренінговий центр, де будуть проводитися семінари, тренінги, практикуми, майстер-класи, клубні зустрічі.

Бібліотека також має стати сучасним артпростором. Головними складовими успішної роботи сучасної бібліотеки є необхідність бути інформаційно-культурним центром, вільним публічним простором для реалізації ідей та ініціатив, а також плідна співпраця з партнерами бібліотеки, налагодження зв'язків з громадою і владою.

Оперативна ціль	Завдання / проект
С.3.1. Підвищення ефективності мережі закладів освіти	1.Формування інноваційних просторів, матеріально-технічне переоснащення навчальних закладів. 2.Забезпечення впровадження інноваційних навчальних програм: «Нова українська школа» «Інтелект нації», «Освіта для сталого розвитку» й інших інноваційних навчальних програм. 3.Розширення партнерства школи з батьками, ВНЗ, поліцією (батьківські лекторії, Школа-хаб). 4.Розвиток молодіжного самоврядування в навчальному середовищі.
С.3.2. Розбудова позашкільної освіти, яка відповідає потребам мешканців громади	1.Розбудова Центрів дитячої творчості. 2.Розвиток мережі творчих майстерень та гуртків Розвиток дитячого аматорства 3.Створення хореографічної зали
С.3.3. Профорієнтація учнівської молоді	1.Співпраця установ освітніх округів з ВНЗ, підприємствами, стажування та екскурсії на підприємства. 2.Проведення Майстер-класів різних служб, навчальних закладів та організацій. 3.Проведення «Днів професій»
С.3.4. Запровадження освіти для старшого покоління	1.Перетворення бібліотек у центри соціального інформування. 2.Формування Інституту третього віку.
С.3.5.Створення мережі сучасних культурних закладів	1.Покращення матеріально-технічної бази культурних закладів 2.Створення кінотеатру 3.Модернізація музею

3.4.Стратегічний напрям D. Гостинна громада активного відпочинку, туризму та якісного дозвілля

Стратегічний напрямок D. «Гостинна громада активного відпочинку, туризму та активного дозвілля» було сформульовано на засіданні Робочої групи 27 вересня 2018 року.

Для визначення ключових проблем даного стратегічного напрямку, Робоча група враховувала інформацію з таких джерел, як:

1. Профіль громади, розроблений Робочою групою зі стратегічного планування;
2. Звіт про результати опитування представників бізнесу
3. Звіт про результати опитування керівників підприємств, установ та закладів
4. Звіт про дослідження думки громади
5. SWOT – аналіз громади за сферами функціонування
6. Міські та регіональні галузеві програми

За результатами обговорень та досліджень члени Робочої групи зі стратегічного планування погодилися, що для мешканців населених пунктів громади вбачається досить суттєві проблеми: занадто мала кількість дитячих майданчиків, майданчиків для збору молоді та занять сучасними видами спорту, атракціонів для дітей .

В населених пунктах громади не вистачає спортивних приміщень та обладнання, а функціонуючих спортивних секцій мало. В селах відсутні стадіони, молодіжні розважальні та спортивні комплекси.

Відсутній дротовий оптоволоконний Інтернет, що має стати додатковим джерелом інформації, необхідної для розвитку молоді.

В багатьох населених пунктах не проводяться дискотеки, фестивалі, святкування через відсутність музичної апаратури в закладах культури.

Відсутні зони рекреації та відпочинку, сквери, парки, алеї.

Громада має багату історичну спадщину, об'єкти туризму, які можуть бути основою для розбудови туристичної сфери, створення зелених садиб та створення цікавих туристичних маршрутів.

В результаті проведеного аналізу визначено стратегічні проблеми громади, які стали основою побудови Плану дій до стратегічного напрямку D. Гостинна громада активного відпочинку, туризму та дозвілля на засіданні робочої групи зі стратегічного планування 4 грудня 2018 року.

Стратегічні проблеми

- Недостатність зон рекреації та дозвілля;
- не розвинута сфера розваг для дітей та дорослих;
- низький рівень проведення культурних та дозвільних заходів;
- недостатня кількість дитячих та спортивних майданчиків;
- відсутні стадіони в сільських населених пунктах;
- недостатня кількість спортивних приміщень та обладнання;
- відсутні «зелені садиби»;
- недостатня кількість туристичних маршрутів;
- не розвиваються народні ремесла ;
- відсутні місця збору та проведення масових заходів в селах громади;
- відсутні готелі;
- відсутність велоінфраструктури;
- відсутність інформаційних і комунікаційних систем інформування туристського ринку про громаду;
- відсутність історичного бренду громади
- низький рівень забезпечення курортно-рекреаційними ресурсами;
- відсутність активної ярмаркової діяльності та брендових подій в громаді

Для подолання вищезазначених перешкод необхідно:

- створення паркових зон відпочинку та дозвілля;
- створення Wi-Fi зон;

- започаткування брендів фестивалів для залучення туристів у громаду;
- створення арт-просторів під відкритим небом із залученням громади та проведення широкомасштабних публічних заходів культурного та дозвільного спрямування;
- розвиток народних промисел та ремесел;
- відтворення народних традицій та проведення культурно-мистецьких заходів;
- розвиток народного фольклору;
- створення туристичних маршрутів;
- створення туристичної інфраструктури через мережу «зелених садиб»;
- розвиток творчих колективів та аматорства;
- створення мережі дитячих майданчиків

Стратегічні та оперативні цілі до даного стратегічного напрямку були сформульовані під час засідання Робочої групи зі стратегічного планування 04 грудня 2018 року.

Схема стратегічних і оперативних цілей за напрямом розвитку D. Гостинна громада активного відпочинку, туризму та якісного дозвілля

Стратегічна ціль D 1. Створення модернових просторів активного відпочинку

Ця стратегічна ціль включила в себе завдання по створенню умов для комфортного відпочинку та проведення дозвілля населенням всієї об'єднаної громади.

Перш за все, облаштування зон відпочинку та приведення в належний стан парків та скверів громади, де людина може відпочинити посидівши на лавочці, або подихати свіжим повітрям після робочого дня в затишку зелених насаджень та насолодитися запахом квітів на клумбах.

По – друге, облаштування дитячих майданчиків, де молоді мами або сім'ї можуть погуляти з дітьми, а діти розвиватися через рухливі ігри на спорудах дитячого майданчику.

По-третє, облаштування місць масштабного збору людей під відкритим небом. Обладнання площ літніми сценами, підведення енергопостачання та створення креативного простору розвитку особистості. Створення таких арт-просторів стане основою проведення масштабних публічних заходів, в тому числі культурного та дозвільного спрямування.

Якісна інфраструктура дозвілля та відпочинку залучатиме туристів із інших регіонів, які можуть задовольняти фізичні, психічні і духовні потреби відновлювального характеру. До дозвілля можна віднести також такі види занять, як читання, перегляд телепередач, відвідування кінотеатрів, театрів, концертів, спілкування з друзями, заняття спортом, розваги, відвідування виставок та фестивалів, прогулянки, ігри, пасивний відпочинок і т. ін.

Відсутність інформаційних і комунікаційних систем інформування туристського ринку про громаду, відсутність готелю, відсутність історичного бренду громади, низький рівень забезпечення курортно-рекреаційними ресурсами, відсутність вело-інфраструктури, активної ярмаркової діяльності та брендкових подій в громаді значно знижує якість дозвілля та відпочинку та притік туристів у громаду.

Оперативна ціль	Завдання / проект
D.1.1. Створення паркових зон відпочинку та дозвілля із доступом людей з інвалідністю	1. Створення зон відпочинку, парків, у тому числі в сільській місцевості 2. Облаштування паркових зон, шляхом встановлення декоративних кованих лавок та урн в громаді (парк в селі Помічна, парк в місті Помічна «Європейський» (центр міста), реконструкція скверу Афганців, по вул. Грушевського, літній парк (вул. Перемоги 92), Східний парк (вул. Макаренка)) 3. Створення WI-FI зони 4. Розчищення малого ставку
D.1.2. Створення арт-простору під відкритим небом	1. Створення відкритого мистецького простору «Open scene», шляхом придбання збірної сцени для проведення культурно-масових заходів 2. Створення арт-простору під відкритим небом на території ЗОШ № 1, в селі Помічна 3. Облаштування місць збору громади під відкритим небом: оснащення літньої сцени, підведення енергоспоживання, асфальтування площі тощо
D.1.3. Розвиток мережі дитячих та спортивних майданчиків та розважальних просторів	1. Облаштування зони відпочинку, шляхом встановлення дитячого ігрового комплексу та декоративних кованих лавок в парку 2. Встановлення дитячо-спортивних майданчиків у кожному населеному пункті громади (вул. Гагаріна, Перемоги, Небесної Сотні, Виноградна) 3. Створення кафе для дітей 4. Створення ігрових атракціонів
D.1.4. Помічна – вело місто	1. Облаштування велодоріжок 2. Облаштування велопарковочних місць 3. Закупівля 20 велосипедів для використання під час пересування по місту, туристичних маршрутів 3. Проведення велоквестів 4. Велоекскурсії 5. Тренінги «Безпечна експлуатація велосипеда» 6. Велофестиваль

Стратегічна ціль D 2. Створення майстерні народних ремесел та збереження культурної спадщини

В рамках даної стратегічної цілі громада має перетворитися на Школу народних ремесел та стати основою задоволення потреб усіх категорій громадян, а саме учнівської молоді, працездатного населення та людей похилого віку громади в додатковій самореалізації за інтересами, розвитку громадянської активності підростаючого покоління.

Для цього необхідно створити майстерні традиційних народних ремесел на базі ініціативних людей - майстрів, які володіють відповідними навичками і готові передавати знання на постійній основі у вигляді майстер-класів, семінарів та тренінгів. Це можуть бути такі види, як декоративний розпис, вишивання, лозоплетіння, плетіння з рогозу і солом, писанкарства, бісероплетіння, біокераміки, керамічної іграшки, гончарства, різьблення по дереву, ліпнина із глини, виготовлення мотанок та інше.

Заняття народними ремеслами на постійній основі стане основою збереження культури, побуту, звичаїв, обрядів українського народу та розширить цю сферу впливу на всю громаду та прилеглі громади через активну промоційну діяльність, а саме: проведення конкурсів, свят, виставок.

Системна та широка майстерня народних ремесел стане основою залучення у громаду туристів під час масштабних ярмаркових заходів.

Традиційними можуть стати фестивалі з декоративно-прикладного мистецтва та народних ремесел.

Оперативна ціль	Завдання / проект
D.2.1. Створення майстерні народних ремесел	<ol style="list-style-type: none"> 1. Створення ініціативної групи майстрів – аматорів з декоративного розпису, вишивання, лозоплетіння, плетіння з нитки, плетіння з рогозу і соломи, писанкарства, гончарства, різьблення по дереву, ліпнини із глини 2.Набір груп для навчання молоді та бажаючих навичкам народних ремесел за профілем 3.Організація роботи майстерень в індивідуальних садибах майстрів 4.Розробка проектів на розгляд міжнародних донорських організацій, фандрайзинг
D.2.2. Започаткування брендового Фестивалю громади	<ol style="list-style-type: none"> 1.Започаткування та проведення брендового Фестивалю 2.Друк промоційних матеріалів 3.Організація виставки сувенірів та продукції майстерні народних ремесел 4.Організація в рамках Фестивалю туристичних маршрутів
D.2.3. Розбудова екскурсійних маршрутів	<ol style="list-style-type: none"> 1. Експертиза джерельної бази культурно-історичних пам'яток 2. Створення реєстру культурно-історичних об'єктів 3. Відео та фото зйомка культурно-історичних об'єктів 4. Складання супровідних текстів до культурно-історичних пам'яток 5. Створення нових туристичних маршрутів 6.Візуалізація об'єктів на карті з нанесенням на неї туристичних маршрутів 7.Видання промоційної продукції
D.2.4. Проведення культурних заходів, присвячених історії краю	<ol style="list-style-type: none"> 1. Проведення козацьких змагань та забав, відтворення історичних традицій 3. Відтворення домашньої української кухні, виготовлення страв та проведення свят 4. Проведення фестивалів-ярмарків 5.Проведення культурних вечорів, присвячених видатним жителям громади 6. Створення готельного та розважального комплексу під відкритим небом «Потяг – все життя»

Стратегічна ціль D 3. Розвиток туризму

Сільський туризм і його різновидність, агротуризм, може стати для Помічянської об'єднаної територіальної громади формою диверсифікації сільського господарства. Це дозволить зберегти природне та культурне середовище, підтримати добробут місцевої громади та надавати туристам харчі з місцевих продуктів.

Сільський туризм — це форма проведення вільного часу у вигляді стаціонарного відпочинку, вивчення традицій місцевості і культури, можливості стати учасником реконструкції відповідних історичних подій, святкування тощо. Тому ця форма діяльності відкриває перед громадою нові можливості організації додаткових послуг, що включають екотуристичні програми: кінні та велосипедні прогулянки, маршрути по знакованих історичних стежках, природничі подорожі, збирання ягід та грибів.

Основою сільського туризму має стати сільська оселя, яка є базою для ночівлі та харчування екотуристів. Стимулювання процесу розвитку сфери сільського туризму, збільшення туристичних потоків і надходжень до міського бюджету можливе за рахунок створення сільських зелених садіб, які можуть надавати послугу клієнту: туристично приваблива місцевість - природне середовище зі сприятливим кліматом, унікальними краєвидами;

історико-культурні об'єкти, традиції та звичаї даної місцевості; інфраструктура, як надійна база розміщення туристів - гастрономічна складова, транспортні засоби. Неабияке значення має суспільний імідж місцевості, а також сприятливі ціни.

Ще одним напрямком туризму є подієвий туризм. Організація фестивальних подій, які сприяють популяризації культурно-етнічних особливостей громади та розкритті особливостей етнічних груп, що населяють цю територію.

Безпосередня особиста участь у фестивальному дійстві є одним з найбільш дієвих та привабливих чинників, які впливають на вибір туристів подорожувати до Помічниської об'єднаної громади. Участь у фестивалях, ярмарках, народних гуляннях, інших святкуваннях дає можливість пізнати багато цікавого з життя місцевого населення, ближче познайомитися із унікальною культурою та звичаями, придбати автентичні речі декоративно-ужиткового мистецтва, виготовлені безпосередньо місцевими умільцями, споживати екологічно чисті продукти та скуштувати місцеві страви, які є традиційними для того чи іншого села чи громади в цілому.

Оперативна ціль	Завдання / проект
D.3.1. Сприяння розвитку мережі зелених садиб	<ol style="list-style-type: none"> 1. Організація зеленої садиби «У дядька Миколи»: ремонт гостьових кімнат, меблювання та оснащення побутовою технікою. 2. Вступ в Союз сприяння розвитку сільського зеленого туризму 3. Тарифоутворення: знижки для пенсіонерів, працівників бюджетної сфери, підлітків, безоплатні послуги для дітей дошкільного віку, проживання в міжсезоння дешевше. 4. Організація консультацій пасічником: про бджіл, про лікування бджолиними продуктами, продаж меду прямо із сотами. 5. Організація народних ансамблів, винних турів, катання на човнах по ставках
D.3.2. Розвиток народного фольклору та відтворення народних традицій	<ol style="list-style-type: none"> 1. Проведення мистецьких фестивалів хорових і фольклорних колективів 2. Закупівля історичного козацького одягу 3. Проведення вечорниць, народних обрядів 4. Оздоровчі сауни з фіточаями, зимові розваги з катанням на санях
D.3.3. Розвиток подієвого туризму на підставі історичних культурних традицій із залученням туристів із інших регіонів	<ol style="list-style-type: none"> 1. Реконструкція історичних подій «Стежками Нестора та Галини», гайдамаки 2. Організація народних гулянь та фольклорних фестивалів 3. Проведення культурних заходів із презентацією історичних традицій побуту, ремесл, свят, національної кухні 4. Організація виступів місцевих народних колективів, музик 5. Організація карнавалів, свят, церемоній, спортивних змагань або природних явищ (багаття)

5. Узгодження основних положень Стратегії з іншими стратегічними документами території

Стратегія розвитку Кіровоградської області на період до 2020 року (далі – Стратегія) надає перспективне бачення розвитку області. З урахуванням принципів партнерства, реалістичності та прозорості було розроблено систему стратегічних цілей, оперативних цілей та завдань, що забезпечують міцну основу для подальшої роботи.

Стратегією визначено такі основні напрями розвитку:

1. Розвиток інноваційного та конкурентного виробничого сектору області
2. Зростання конкурентоспроможності аграрного сектору
3. Розвиток транспортно-транзитного потенціалу
4. Розвиток регіонального ринку послуг, як основи постіндустріального поступу Кіровоградської області
5. Забезпечення комфортного та безпечного життєвого середовища для людини незалежно від місця її проживання
6. Розвиток підприємницького середовища та конкуренції на регіональних товарних ринках
7. Підвищення ролі та функціональних можливостей міст у подальшому розвитку області
8. Створення умов для розв'язання нагальних проблем переселенців

У процесі розроблення Стратегії враховано Цілі Сталого Розвитку, затверджені 25 вересня 2015 року на Саміті ООН зі сталого розвитку та прийняття Порядку денного розвитку після 2015 року (підсумковим документом «Перетворення нашого світу: порядок денний у сфері сталого розвитку до 2030 року» визначено 17 цілей та 169 завдань).

Стратегічні напрями, визначені Стратегією розвитку Помічянської міської об'єднаної територіальної громади, сформовано відповідно до напрямів Стратегії розвитку Кіровоградської області.

Впровадження та реалізація Стратегії розвитку Помічянської міської об'єднаної територіальної громади сприятиме виконанню Стратегії розвитку Кіровоградської області та забезпечить: покращення якості життя кожного члена суспільства, стабільне зростання людського капіталу, підвищення конкурентоспроможності економіки громади та розвиток інфраструктури підтримки бізнесу, розвиток нових місцевих і регіональних продуктів та послуг, зокрема у сфері рекреації та туризму, покращення стану навколишнього середовища.

За рахунок ефективної місцевої політики, громада залучає стратегічних інвесторів у пріоритетні галузі економіки та сільського господарства.

Існуючі виробництва на території громади модернізуються та збільшують обсяги виробництва промислової продукції. Громада здійснює інвентаризацію земель та формує портфель привабливих інвестиційних пропозицій, активно просуваючи їх на інвестиційні ринки.

Навколо стратегічних інвесторів активізується малий і середній бізнес, заповнюючи логістично-послугову нішу. Зростає рівень доходів населення, що поживляє внутрішній ринок.

Проекти розвитку громади активізують економічне життя, формуючи «якірні точки» економічного зростання, зокрема, це розвиток кооперативного руху, створення неаграрних видів бізнесу тощо.

Активне залучення державних субвенції та коштів з ДФРР разом з чітким планом модернізації інженерної та соціальної інфраструктури в середньостроковій перспективі дозволять значно підвищити рівень комфорту та покращити стан доріг в громаді.

Стратегічні напрями Стратегії розвитку Кіровоградської області

Розвиток підприємницького середовища та конкуренції на регіональних товарних ринках

Забезпечення комфортного та безпечного життєвого середовища для людини незалежно від місця її проживання

Підвищення ролі та функціональних можливостей міст у подальшому розвитку області

Стратегічні напрями Стратегії розвитку Помічнлянської ОТГ

А. Громада активного підприємництва та продуктивної зайнятості

В. Безпечна, комфортна та енергоефективна громада

С. Громада ефективного врядування та якісних публічних послуг

Д. Гостинна громада активного відпочинку, туризму та активного дозвілля

Стратегія розвитку Кіровоградської області

Стратегія розвитку Помічнлянської ОТГ

1.1. Відновлення і розбудова якісної інфраструктури та забезпечення її стабільного функціонування
1.2. Відновлення та розбудова систем надання якісних і доступних державних та муніципальних послуг

A.1. Створення ефективної системи підтримки та надання послуг для бізнесу
A.2. Підтримка сільськогоспвиробників та сільгосппереробки
A.3. Маркетинг території

2.1. Створення та посилення об'єднаних територіальних громад
2.2. Посилення спроможності громад у питаннях управління комунальним майном
2.3. Посилення спроможності громад у сфері надання якісних послуг населенню

B.1. Енергоефективне управління та інфраструктура
B.2. Чисте довкілля – якісний благоустрій
B.3. Громадська безпека території громади

3.1. Підвищення стійкості регіональної економіки та перехід до її сталого зростання
3.2. Покращання стану навколишнього природного середовища

C.1. Ефективне врядування – якісні послуги
C.2. Креативний освітній та культурний простір
C.3. Здорова громада

4.1. Підвищення рівня особистої та суспільної безпеки
4.2. Створення умов для реалізації принципу верховенства права, гендерної рівності та забезпечення захисту прав людини
4.3. Збереження та поширення історичних і культурних надбань

D.1. Рекреація та активний відпочинок
D.2. Створення майстерні народних ремесел та збереження культурної спадщини
D.3. Розвиток туризму

6. Моніторинг і впровадження Стратегії

З початку роботи зі стратегічного планування було наголошено на важливості впровадження та моніторингу реалізації Стратегії розвитку Помічнлянської міської об'єднаної територіальної громади. У Стратегії в окремому розділі описано систему моніторингу її виконання та систему індикаторів (результатів) впровадження. Наскільки успішним виявиться реалізація Стратегії залежатиме від позитивних економічних та інших змін, що впливають на досягнення цілей.

У роботі над розробкою Стратегії брали участь жінки та чоловіки: представники бізнесу, органу місцевого самоврядування, освітніх установ, громадських та інших організацій, що забезпечує реалістичність її виконання та довіру до нього з боку громади.

Для забезпечення належного рівня відповідальності за реалізацію Стратегії, необхідно створити систему моніторингу її реалізації. Така система має включати Орган з моніторингу – Комітет з управління впровадженням Стратегії та Документ – Положення про систему моніторингу впровадження Стратегії.

Забезпечення реалізації – це управлінське завдання, яке передбачає контроль за діяльністю численних організацій, які задіяні у процесі впровадження Стратегії. Цим має займатись Комітет з управління впровадженням, створений за принципом гендерної збалансованості з представників органу місцевого самоврядування, громадськості і бізнесу (міський голова та його заступники, керівники управлінь та відділів виконкому, приватні підприємці, представники об'єднань громадян). Питання впровадження проектів і заходів Стратегії мають належати виключно до компетенції Комітету з управління впровадженням. Саме Комітет управління впровадженням Стратегії є відповідальним за забезпечення актуальності та реалістичності стратегічних і оперативних цілей та за їх досягнення.

У ході моніторингу Стратегії вирішуються наступні завдання:

- контроль за реалізацією Стратегії в цілому;
- оцінка ступеню досягнення прогресу за стратегічними напрямками, виконання стратегічних та оперативних цілей, надання інформації для корегування цілей;
- підтримка в робочому стані системи стратегічного планування.

Моніторинг базується на розгляді обмеженого числа відібраних показників (індикаторів) за кожним зі стратегічних напрямів та аналізі досягнення запланованих результатів.

Система індикаторів моніторингу виконання Стратегії

Індикатори потрібно розділяти на індикатори досягнення: бачення; напрямів розвитку; Стратегічних. Оперативних цілей. Можна обмежитись розробкою індикаторів досягнення Стратегічних цілей.

Рівні моніторингу:

1. Ефективність впровадження окремого проекту
2. Рівень досягнення стратегічних і оперативних цілей
3. Ступінь просування за стратегічними напрямками розвитку
4. Стан розвитку громади – досягнення стратегічного бачення

Підсумки моніторингу підводяться один раз на півроку у вигляді піврічних звітів.

Фіксуються та аналізуються: а) ступінь виконання кожного завдання в проектах; б) невиконані завдання, причини відхилення, пропозиції; в) дані за індикаторами, що відображають результат реалізації проектів; г) оцінка потреб у фінансуванні; д) пропозиції щодо вдосконалення діючої системи моніторингу.

Пропозиції з корегування та змін до Стратегії за стратегічними та оперативними цілями, проектами та завданнями можуть вноситися:

- членами Комітету з управління впровадженням Стратегії;

- депутатами міської ради;
- зацікавленими організаціями, установами, громадськими організаціями та особами (мешканцями).

Для всіх можливих форм організації процесу моніторингу головним є проведення ретельного відслідковування виконання завдань та реалізації проектів, коригування та актуалізація Стратегії при необхідності, з огляду на зміну ситуації, оскільки одні проекти будуть завершені, а деякі замінені іншими.

Члени Комітету з управління впровадженням Стратегії розвитку ОТГ, повинні відстежувати, щоб стратегічні й оперативні цілі, завдання залишалися актуальними і реалізовувалися. Комітет збирається з встановленою періодичністю (але не менше одного разу на півроку) для оцінки досягнутих результатів та коригування запропонованих змін. Проекти рішень щодо змін до Стратегії виносяться на розгляд міської ради.

Показники оцінки реалізації Стратегії

(індикатори досягнення результату)

Загальні показники	
1.	Обсяги фактичних доходів міського бюджету на одного мешканця (розмежовані за статтю дані)
2.	Обсяги фактичних видатків міського бюджету на одного мешканця (розмежовані за статтю дані)
3.	Середня місячна заробітна плата (розмежовані за статтю дані)
4.	Обсяг інвестицій в основний капітал
5.	Загальний обсяг експорту
6.	Чисельність населення, зайнятого у всіх сферах економіки (розмежовані за статтю дані)
Стратегічний напрям А	
1.	Обсяг прямих іноземних інвестицій в економіку громади на душу населення
2.	Обсяг реалізованої промислової продукції на душу населення
3.	Частка промислової продукції, виробленої малими підприємствами в загальному обсязі
4.	Кількість новостворених робочих місць на підприємствах громади на рік (розмежовані за статтю дані)
5.	Кількість малих та середніх підприємств на 10 тис. осіб населення
6.	Кількість проведених заходів за участю визначеного кола виробників, кооперативів, фермерів
7.	Обсяг залучених коштів МТД в сферу економіки, МСП громади
Стратегічний напрям В	
1.	Економія бюджетних коштів в результаті впровадження енергоефективних заходів
2.	Економія енергетичних ресурсів в результаті впровадження енергоефективних заходів
3.	Обсяги коштів МТД, кредитів, інвестиційних ресурсів фінансових установ в проекти енергоефективності, залучені громадою
4.	Обсяги коштів залучених населенням в рамках «теплих кредитів»
5.	Зменшення / збільшення обсягів викидів шкідливих речовин в атмосферне повітря стаціонарними та пересувними джерелами забруднення
6.	Обсяг фінансування заходів з охорони навколишнього природного середовища
7.	Кількість осіб, залучених до заходів з екологічної освіти (розмежовані за статтю дані)
Стратегічний напрям С	
8.	Динаміка чисельності населення громади за рік
9.	Природний приріст/скорочення населення (розмежовані за статтю дані)
10.	Рівень безробіття

11.	Кількість учасників-призерів предметних олімпіад різних рівнів
12.	Результат ЗНО в цілому у навчальних закладах громади
13.	% вступу випускників шкіл громади до ВНЗ (розмежовані за статтю дані)
14.	Кількість спортивних споруд та об'єктів введених в експлуатацію
15.	Кількість громадян, охоплених спортивними секціями (розмежовані за статтю дані)
16.	Кількість змагань усіх рівнів, в яких прийняли участь вихованці спортивних секцій громади
17.	Кількість заходів з попередження злочинності серед неповнолітніх, проведених у навчальних закладах освіти
18.	Відсоток безробітних жінок до загальної кількості безробітних в громаді
19.	Кількість реалізованих бізнес-проектів ВПО
20.	Кількість виявлених випадків гендерно-зумовленого насильства
21.	Кількість реалізованих жіночих ініціатив
22.	Кількість проектів громадських організацій, підтриманих в рамках МТД
23.	Кількість учасників вразливих груп в публічних заходах громади
Стратегічний напрям D	
24.	Кількість відвідувачів з інших регіонів України (розмежовані за статтю дані)
25.	Кількість туристів на рік (розмежовані за статтю дані)
26.	Кількість подій (фестивалів, конференцій, святкувань і т.п.) на рік
27.	Кількість конкурсів та фестивалів усіх рівнів, в яких прийняли участь вихованці творчих колективів громади

Методологія актуалізації Стратегії

При всій різноманітності моделей та методів стратегічного планування, вони мають три великі блоки, притаманні будь-якому проектному циклу: аналіз – планування – впровадження, для яких, за необхідністю, завжди передбачається можливість ітерації, тобто повторення по колу, але на якісно новому рівні.

Під час актуалізації Стратегії розвитку Помічлянської об'єднаної територіальної громади (Стратегія) та Плану її реалізації використано методологію, яка складається з **6 логічних етапів**: 1) Організація роботи зі стратегічного планування; 2) Аналіз середовища та факторів розвитку територіальної громади; 3) Актуалізація місії, бачення, сценаріїв та напрямів розвитку громади; 4) Актуалізація планів дій (Плану реалізації Стратегії); 5) Громадське обговорення та ухвалення актуалізованих Стратегії та Плану її реалізації; 6) Моніторинг та впровадження Стратегії.

Рис. 1. Схема процесу актуалізації Стратегії

Етап 1: Організація роботи зі стратегічного планування

Робоча група зі стратегічного планування (РГ)

Рішенням виконкому міської ради визначено групу осіб, яких було запрошено до роботи над актуалізацією Стратегії і які ухвалювали всі рішення, необхідні для розвитку громади. Саме на засіданнях Робочої групи були презентовані та обговорювались усі напрями роботи, ухвалювались відповідні рішення. Склад РГ сформований із: (1) органи місцевого самоврядування (представники міської ради і її виконавчих органів), (2) приватні компанії (фермери, приватні підприємці) (3) громадські організації. Важливим є включення до складу РГ представників організацій, які опікуються питаннями гендерної рівності і охорони довкілля. Створення саме такого типу партнерства стає вагомим чинником, який підвищує якість та цінність кінцевих матеріалів і збільшує ймовірність того, що проекти, які включено до Стратегії будуть впроваджені, а цілі, визначені у Стратегії будуть реалізовані.

Графік проведення робіт зі стратегічного планування

Графік актуалізації Стратегії став головним інструментом управління процесом планування. Графік розроблявся виходячи з потреб РГ і працівників органів місцевого самоврядування для забезпечення вчасної реалізації усіх етапів виконання робіт зі стратегічного планування.

Етап 2: Аналіз середовища та факторів розвитку територіальної громади

Профіль (Паспорт) громади

Інформаційною основою для планування розвитку територіальної громади має бути базовий документ, що є аналітично-описовою частиною Стратегії. Аналітично-описова частина має назву Профіль громади та розміщується у Додатку до Стратегії. В Профіль громади виконаний аналіз кількості, якості та динаміки зміни ресурсів громади. Для аналізу необхідно бачити стійкі тенденції, отже доцільна наявність показників не менше ніж за 5 років. Після кількісного аналізу були сформульовані якісні висновки. Цей документ став відправним пунктом для членів Робочої групи при обговоренні і досягненні консенсусу щодо критичних проблем, які стоять перед їхньою громадою. Аналітичні матеріали Профілю громади також використовувалися в аналізі SWOT.

Проведення опитування думки представників громадськості і бізнесу

Дослідження думки представників місцевого бізнесу та жителів громади стало обов'язковим елементом аналізу середовища в процесі стратегічного планування. Зібрана інформація зведена до єдиного документу, який відображає консолідовану думку представників органів місцевого самоврядування, ділових кіл та громадськості громади. Корисним стало проведення опитування щодо ставлення підприємців до планів, напрямів розвитку, пріоритетних галузей економіки та бажання співпрацювати в рамках роботи над зміцненням місцевої економіки.

Розробка SWOT-аналізу

Зовнішній аналіз – оцінка основних загроз і можливостей, що визначаються зовнішнім щодо громади середовищем та внутрішній аналіз – аналіз сильних і слабких сторін громади, забезпечують визначення основних проблем розвитку територіальної громади. Добре розуміння цих чотирьох аспектів ситуації в громаді допомагає точніше спрямувати планування заходів з прискорення розвитку громади на максимально можливе використання сильних сторін, виправлення слабких сторін, використання наявних можливостей та усунення загроз. SWOT-аналіз проводився в цілому по громаді, в розрізі визначених пріоритетних напрямів розвитку та відібраних галузей місцевої економіки. Знання, отримані та впорядковані в процесі проведеної інвентаризації чинників розвитку громади, стали одним з важливих ресурсів для подальшого аналізу стану розвитку громади.

Етап 3: Актуалізація місії, бачення, сценаріїв та напрямів розвитку громади

Складання стратегічного бачення та місії

Аналіз внутрішнього і зовнішнього середовища територіальної громади та актуалізація Бачення виконувалися паралельно, що забезпечило відображення в Стратегії очікувань основних зацікавлених сторін. На практиці, процес стратегічного планування Робочою групою починався із актуалізації Місії та Бачення бажаного стану територіальної громади або соціально-економічної системи у майбутньому. Бачення бажаного майбутнього територіальної громади – це образ, що має оволодіти всією громадою і надихати її. Місія територіальної громади – це причина появи, основне призначення та сенс її існування, сукупність унікальних історичних і сучасних особливостей та конкурентних переваг громади, які у неї вже є, та які громада хотіла б зберегти для подальшого власного розвитку або здобути у свідомому процесі свого розвитку. Бачення майбутнього і Місія територіальної громади були ретельно розглянуті й затверджені РГ, а також донесені до всіх громадян громади.

Згода щодо напрямів розвитку та пріоритетів

Після відповідного аналізу, на засіданні РГ обговорювалися аналітичні матеріали та їх результати. На цьому засіданні досягався консенсус щодо актуалізації пріоритетів розвитку та головних секторів виробництва, що є визначальними для громади. Бажана «траєкторія» розвитку, що мала привести громаду до Бачення, складалася з низки стратегічних напрямів розвитку, які мали повністю відповідати не тільки Баченню розвитку і Місії територіальної громади, але й базувались на проведеному аналізі її розвитку та перевагах, ресурсах і визначальних можливостях.

Стратегічні напрями на бажаній «траєкторії» розвитку вказують на шляхи досягнення саме цього стратегічного Бачення. З визначенням напрямів розвитку було продовжено процес свідомого вибору конкретних способів, системи цілей та результатів розв'язання визначених проблем або реалізації можливостей. Кожен зі стратегічних напрямів конкретизувався у стратегічних і оперативних цілях.

Етап 4: Актуалізація планів дій (Плану реалізації Стратегії)

На наступному етапі стратегічного планування за кожним з визначених напрямів розвитку розроблялися стратегічні (загальні) цілі, на основі яких потім формулювалися цілі нижчого порядку – оперативні цілі.

Стратегічні цілі виходили зі стратегічного Бачення і стратегічних напрямів та утворювали рамки, в яких приймалися рішення щодо конкретних цілей та заходів. Сукупність стратегічних цілей відповідала конкретному стратегічному напрямку.

Оперативні цілі показували, як необхідно проводити зміни та визначати стратегічні цілі кількісно, показували терміни виконання, конкретних виконавців, результат виконання, обсяги та джерела фінансування, конкретні заходи.

Рис. 2. Схема побудови Стратегії

За кожною оперативною ціллю розроблялася низка проектів, що відображають, які заходи необхідно здійснити, якого результату необхідно досягти, хто є відповідальним за реалізацію даного проекту, хто є виконавцем та співвиконавцем конкретного заходу, який строк виконання, який обсяг прогнозованих коштів необхідно залучити та з яких джерел їх можна отримати для реалізації даного проекту.

План дій / План реалізації Стратегії презентувався перед членами РГ, яка його затвердила.

Етап 5: Громадське обговорення та ухвалення актуалізованої Стратегії та Плану її реалізації

Склавши Стратегію розвитку включно з Планом моніторингу виконання, РГ ініціювала проведення громадських слухань. Після проведення громадського обговорення допрацьовані проекти документів подавалися на розгляд і ухвалення міської ради в якості політики об'єднаної територіальної громади.

Етап 6: Моніторинг та впровадження Стратегії

Управління впровадженням Стратегії повинно складатися з двох частин. Перша політична складова декларує бажання досягти цілі, ухвалювати рішення та розподіляти повноваження щодо виконання завдань. У другій частині повинно йтися про виконавчі органи, які виконуватимуть проекти.

Система моніторингу має включати: орган з моніторингу (необхідно створювати з врахуванням особливостей територіальної громади); документ (Положення) про систему моніторингу виконання Стратегії (у Стратегії є окремий розділ з описанням системи моніторингу її впровадження); систему індикаторів (результатів) виконання Стратегії (кількісні та якісні показники / індикатори).

Визначення органів, відповідальних за реалізацію Стратегії

Для забезпечення належного рівня відповідальності за реалізацію Стратегії, необхідно створити орган / інституцію, яка б займалась її впровадженням. Забезпечення впровадження – це управлінське завдання, яке передбачає контроль за діяльністю численних організацій, які задіяні у процесі виконання проектів та заходів Стратегії. Цим має займатись Комітет з управління впровадженням, створений з представників органів місцевого самоврядування, бізнесу та громадськості. Ця група добре організованих професіоналів уособлює політичну волю реалізувати заплановані зміни.

Система індикаторів оцінки ефективності впровадження Стратегії

У системі стратегічного планування моніторинг та оцінка є заключним етапом розробки Стратегії та здійснюються протягом усього періоду її впровадження. Інструментом моніторингу є система комплексних показників (індикаторів), які відображають як ефективність виконання конкретних завдань, так і засвідчують їх релевантність стратегічним цілям Стратегії розвитку громади.

Система моніторингу ефективності виконання Стратегії передбачає багаторівневу ієрархічну модель системи індикаторів.